

Dział Jakości Kształcenia - Biuro Oceny Jakości Kształcenia

Ocena prowadzących zajęcia na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie 2017/2018

I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym

Kwiecień
2019

Spis treści

I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym.....	1
Wstęp.....	4
1. Problematyka badań.....	4
1.1 Przedmiot i cel badania	4
1.2 Problematyka badawcza.....	4
2. Udział studentów w ocenie zajęć dydaktycznych	5
3. Ogólna ocena procesu dydaktycznego na UM w Lublinie	12
4. Ocena dydaktyki na poszczególnych Wydziałach UM w Lublinie	13
4.1 I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym	15
Ogólna ocena kształcenia na Wydziale	15
Kierunek Lekarski.....	16
Kierunek Lekarsko-Dentystyczny	22
Elektroradiologia I stopnia	27
Elektroradiologia II stopnia	29
Higiena stomatologiczna	31
Techniki dentystyczne	32
Kwestionariusz ankiety	35
Aneks	36

Wstęp

1. Problematyka badań

1.1 Przedmiot i cel badania

Przedmiotem badania była ocena jakości kształcenia w aspekcie oceny pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w roku akademickim 2017/2018. Ocena prowadzących zajęcia jest jednym z zasadniczych elementów Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia na UM w Lublinie. Zarówno przygotowanie merytoryczne nauczycieli jak i umiejętność dzielenia się wiedzą są niezbędne do tego, by proces dydaktyczny przebiegał sprawnie i efektywnie. Coraz częściej wskazuje się, że w wyniku coraz szybszego upowszechnienia się nowych technologii następują zmiany o charakterze społeczno-kulturowym zwłaszcza dotyczące młodego pokolenia. W związku z tym zmieniają się również potrzeby i oczekiwania studentów w zakresie edukacji i stosowanych w jej ramach metod dydaktycznych. Jednym ze źródeł informacji na temat skuteczności stosowanych metod jest opinia samych studentów. Dzięki temu uzyskujemy wiedzę na temat odbioru przekazywanych treści oraz ewentualnych problemów w tym zakresie. Jest to jeden ze sposobów oceny procesu kształcenia na UM w Lublinie i pomaga w podejmowaniu decyzji na temat doskonaleniu warsztatu dydaktycznego nauczycieli oraz jest źródłem inspiracji do wprowadzanych udoskonaleń i innowacji w zakresie dydaktyki. Ponadto uczestnictwo studentów w badaniu przyczyni się do tworzenia kultury jakości na naszej Uczelni, stwarzając możliwość współtworzenia wysokich standardów kształcenia.

1.2 Problematyka badawcza

Głównym problemem badawczym jest jakość dydaktyki na naszej Uczelni. W szczególności zwrócono uwagę na zaangażowanie i przygotowanie osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Badanie realizowano za pomocą elektronicznego modułu ankietyzacji w systemie Platforma Studenta. Kwestionariusz ankiety zawierał sześć pytań, z których każde stanowiło osobne kryterium oceny zajęć (dotyczyło osobnego aspektu dydaktyki). W pytaniu o „dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji” dodana jest opcja „Trudno powiedzieć”, co umożliwia pomijanie respondentów, którzy nie korzystali z tej formy kontaktu z prowadzącym.

Respondenci każdy aspekt oceniali posługując się pięciostopniową skalą, w której 1 stanowiło ocenę najniższą a 5 najwyższą. Ponadto stworzono możliwość uzasadnienia swojej oceny w miejscu ankiety przewidzianym na dodatkowe komentarze i sugestie. Kryteria oceny stosowane w roku akademickim 2017/2018 przedstawiono poniżej.

1. Punktualność nauczyciela i efektywność wykorzystywania czasu podczas zajęć
2. Przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć
3. Umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela
4. Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu przez nauczyciela

5. Umiejętność budowanie przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności
6. Dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji

2. Udział studentów w ocenie zajęć dydaktycznych

Charakterystyka wskaźników frekwencji w badaniu

Moduł w systemie Platforma Studenta służący ankietyzacji nie umożliwia określenia ogólnej liczby i odsetka studentów, którzy wzięli udział w badaniu oceny prowadzących zajęć w danym roku akademickim. Jest to możliwe jedynie na poziomie pojedynczych zajęć.

W analizie wyników badania posłużono się trzema rodzajami wskaźników: **frekwencją, odsetkiem ocenionych prowadzących oraz poziomem wiarygodności badania.**

Frekwencja będzie przydatna do oceny udziału w badaniu populacji studentów na poziomie ogólnym oraz dotyczącym poszczególnych kierunków. Frekwencja jest stosunkiem wszystkich ankiet wygenerowanych studentom w danym roku akademickim do liczby ankiet przez nich wypełnionych. **Drugi wskaźnik frekwencji** jest uzupełnieniem pierwszego i **pozwala na ocenę tego, jaki odsetek nauczycieli akademickich został oceniony przez studentów.** Za prowadzących nieocenionych uznawano tych, których nie ocenił ani jeden student.

Przy wynikach będziemy w poniższym raporcie posługiwać się także **dodatkowym wskaźnikiem - poziomem wiarygodności badania.** Wskaźnik pozwala na ocenę tego, czy uzyskane wyniki ankiet dla poszczególnych kierunków i nauczycieli są wiarygodne. Mając przykładowo ogólną liczbę 20 studentów przypisanych do danego prowadzącego, otrzymujemy tym samym 20 wygenerowanych ankiet. W takiej sytuacji 10 ankiet wypełnionych ma zupełnie inną wiarygodność niż 10 ankiet wypełnionych przy liczbie 1500 wygenerowanych kwestionariuszy. Dla badań ze skończonej populacji błąd statystyczny wtedy mnoży się przez pierwiastek kwadratowy z $(N-n)/(N-1)$, gdzie **N** to liczebność populacji, a **n** - liczebność próby. Zatem jako wskaźnik wiarygodności proponuje się więc wzór w postaci: $k = n \cdot (N-1) / (N-n)$, określane dalej po prostu, jako „wiarygodność”. Wzór ten informuje, ile osób musiałoby wypełnić taką ankietę z nieskończonej populacji, aby dało to taki sam błąd statystyczny. Ta liczba zwiększa się przy małych populacjach. Gdyby ankietę wypełnili wszyscy studenci, będzie równa dodatniej nieskończoności. Skutkiem powyższych rozważań są proponowane progi wiarygodności na poziomie wartości:

- >30 – wiarygodność bardzo dobra**
- 15-30 – wiarygodność dobra**
- 10-15 – wiarygodność akceptowalna**
- <10 – brak wiarygodności badania**

Dzięki przyjętym wskaźnikom możemy ocenić, jaki odsetek zajęć udało się ocenić oraz na ile uzyskane oceny można uznać za rzetelne (porównując odsetek wypełnionych ankiet). Dzięki temu nie ma konieczności określania rzeczywistej liczby studentów biorących udział w akcji ankietowej, gdyż informacja taka z założenia nie jest adekwatna do specyfiki badania, polegającego na tym, że każdy

student uczestniczy w badaniu tyle razy, ilu zajęć dydaktycznych był uczestnikiem. Oszacowanie takiego wskaźnika byłoby zatem zbyt czasochłonne a jego wartość informacyjna niewielka.

Frekwencja w badaniu

Porównując frekwencję w badaniach zrealizowanych w roku akademickim 2017/2018 z poprzednią edycją badania należy odnotować **znaczny** spadek zaangażowania studentów. Wynikało to przede wszystkim z problemów technologicznych związanych z przystosowaniem modułu ankietowego do nowego systemu dostarczonego przez firmę Comarch. W związku z tym ankiety zostały wygenerowane na kontach studentów ze znacznym opóźnieniem.

W przypadku wyników badania dotyczącego oceny prowadzących zajęcia na studiach I, II stopnia oraz jednolitych magisterskich frekwencja wyniosła **około 8%**. W poprzednim roku akademickim (2016/2017) wyniosła **15%**, co wskazuje na spadek o 7 pkt procentowych.

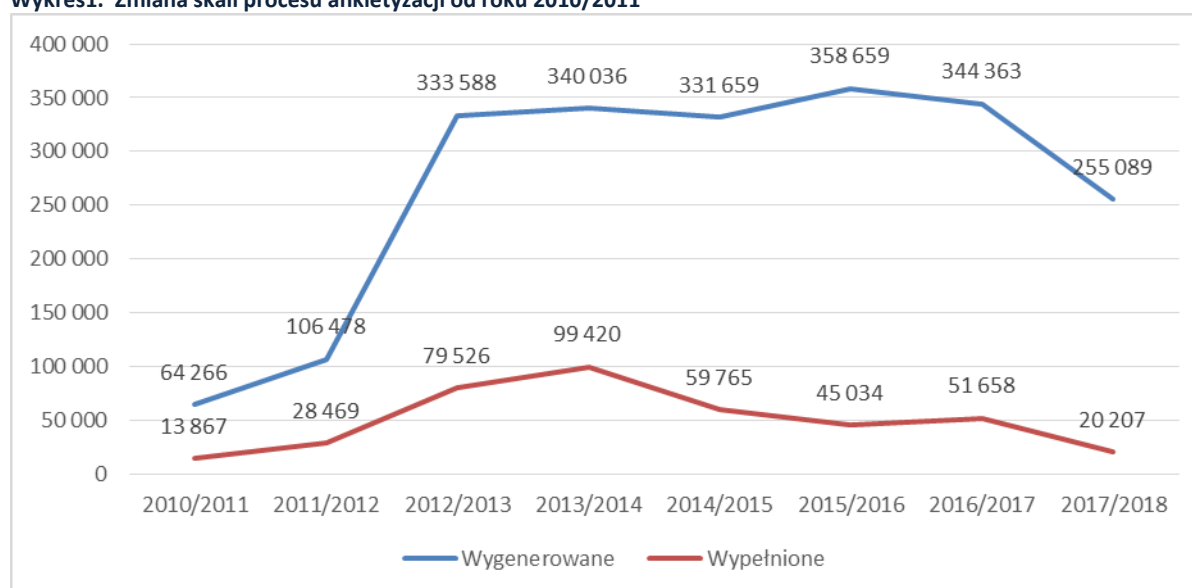
Tabela 1 zawiera dane o frekwencji w poszczególnych edycjach badania.

Tabela 1 Frekwencja w ocenie zajęć dydaktycznych w latach 2010-2018

Rok akademicki	Liczba ankiet wygenerowanych	Liczba ankiet wypełnionych	Odsetek ankiet wypełnionych
2010/2011	64 266	13 867	21,58 %
2011/2012	106 478	28 469	26,74 %
2012/2013	333 588	79 526	23,84 %
2013/2014	340 036	99 420	29,24 %
2014/2015	331 659	59 765	18,02 %
2015/2016	358 659	45 034	12,56 %
2016/2017	344 363	51 658	15,00 %
2017/2018	255 089	20 207	7,92 %

Wykres 1 przedstawia skalę zmian, jaka nastąpiła w ostatnich latach pod względem ilości ankiet przeznaczonych do wypełnienia przez studentów (wygenerowanych z systemu) oraz liczby wypełnionych ankiet.

Wykres1. Zmiana skali procesu ankietyzacji od roku 2010/2011

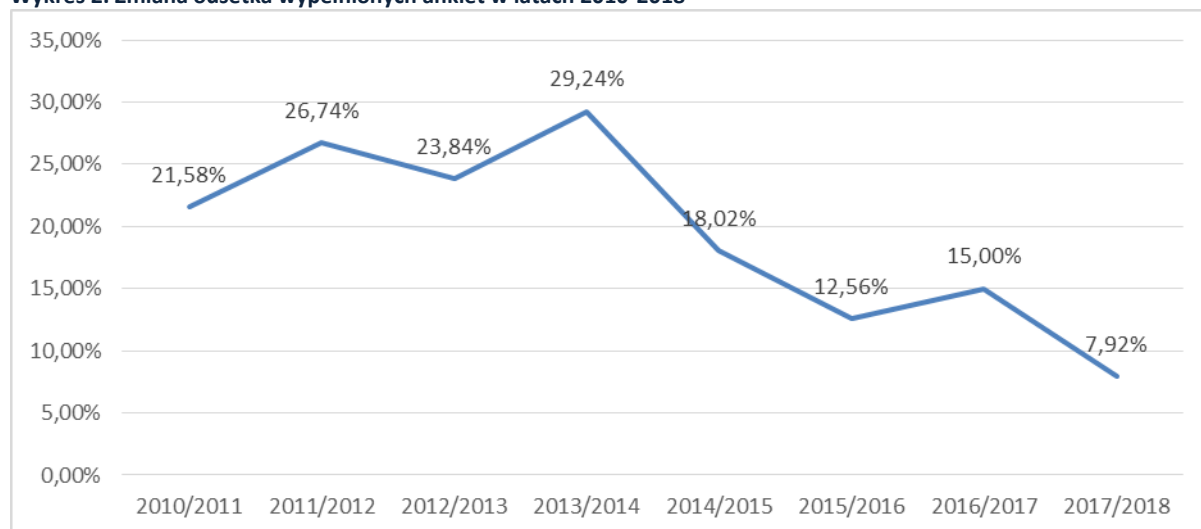

Liczba ankiet wygenerowanych w edycji badania 2017/2018 zmalała o około 90 tysięcy w skutek problemów technologicznych związanych z wprowadzeniem nowego systemu ankietyzacyjnego. W roku 2018/2019 liczba wygenerowanych ankiet powinna powrócić do poziomu z roku 2016/2017. Odsetek ankiet wypełnionych zmalał, w porównaniu z poprzednią edycją badania, o ponad 7 punktów procentowych i kształtuje się na poziomie 8%.

Szczególnie zalecaną rekomendacją, w zakresie wzrostu frekwencji w badaniu, jest zachęcenie nauczycieli akademickich do przekazywania studentom informacji o trwającym badaniu ankietowym, a także uświadamianie społeczności akademickiej o istotnej roli badania jakości kształcenia w procesie rozwoju Uczelni.

Przedmiotową zmianę zobrazowano na Wykresie 2.

Wykres 2. Zmiana odsetka wypełnionych ankiet w latach 2010-2018

Analizując wyniki stwierdzono duże zróżnicowanie zaangażowania studentów w badaniu ze względu na poszczególne kierunki kształcenia. Spośród wszystkich realizowanych kierunków, najwyższy odsetek ankiet wypełnionych zanotowano na kierunkach takich jak *Analityka medyczna* (28,09%), *Biomedycyna* (21,78%). Na pozostałych kierunkach frekwencja nie przekraczała 20%. Na siedmiu kierunkach frekwencja przekroczyła 10%. Frekwencję poniżej 10% zanotowano na pozostałych szesnastu kierunkach. Najniższa frekwencja wystąpiła na kierunkach takich jak: *Dietetyka II stopnia* (0,35%), *Kosmetologia I stopnia* (1,15%), *Pielęgniarstwo II stopnia* (1,52%), *Zdrowie publiczne II stopnia* (1,69%). Szczegółową analizę frekwencji według kierunku studiów przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Frekwencja studentów w badaniu ze względu na kierunek studiów i formę kształcenia

Kierunek	Stacjonarne			Niestacjonarne			Frekwencja ogółem		
	Wygenerowano	Wypełniono	%	Wygenerowano	Wypełniono	%	Wygenerowano	Wypełniono	%
Analityka medyczna	6177	1735	28,09%				6177	1735	28,09%
Biomedycyna	3921	854	21,78%				3921	854	21,78%
Dietetyka I stopnia	5074	235	4,63%				5074	235	4,63%
Dietetyka II stopnia	1714	6	0,35%				1714	6	0,35%
Elektrodiagnostyka I	4895	621	12,69%				4895	621	12,69%
Elektrodiagnostyka II	3335	261	7,83%				3335	261	7,83%
Farmacja	20236	1966	9,72%	429	4	0,93%	20665	1970	9,53%
Fizjoterapia mgr	7672	887	11,56%				7672	887	11,56%
Fizjoterapia I	8449	228	2,70%				8449	228	2,70%
Fizjoterapia II	6631	446	6,73%				6631	446	6,73%
Higiena stomatologiczna	2266	275	12,14%				2266	275	12,14%
Kosmetologia I° WF	3303	38	1,15%				3303	38	1,15%
Kosmetologia II° WF	1775	93	5,24%				1775	93	5,24%
Lekarski I Wydział	38727	2286	5,75%	11160	742	6,65%	49887	3028	6,07%
Lekarski II Wydział	37291	2227	5,97%	11318	823	7,27%	48609	3050	6,27%
Lekarsko-dentystyczny	12063	1364	11,31%	3101	171	5,51%	15164	1535	10,12%
Pielęgniarstwo I	20322	1567	7,71%				20322	1567	7,71%
Pielęgniarstwo II	15102	229	1,52%				15102	229	1,52%
Położnictwo I	10222	1563	15,29%				10222	1563	15,29%
Położnictwo II	4930	283	5,74%				4930	283	5,74%
Ratownictwo Medyczne	6226	685	11,00%				6226	685	11,00%
Techniki Dentystyczne	2746	171	6,23%				2746	171	6,23%
Zdrowie Publiczne I	3229	400	12,39%				3229	400	12,39%
Zdrowie Publiczne II	2775	47	1,69%				2775	47	1,69%
RAZEM:	229081	18467	8,06%	26008	1740	6,69%	255089	20207	7,92%

Frekwencja ogólna w badaniu w roku akademickim 2017/2018 wyniosła **7,92%**. Na studiach stacjonarnych odsetek wypełnionych ankiet wyniósł **8,06%**, a na studiach niestacjonarnych **6,69%**. Wśród kierunków realizowanych w trybie stacjonarnym zaobserwowano duże odchylenie od wartości średniej. Odsetek ankiet wypełnionych wahał się od 0,35% do 28,09%. Na studiach stacjonarnych odnotowano przypadek kierunku *Dietetyka II stopnia*, w którym odsetek ankiet wypełnionych był najniższy i wyniósł **0,35%** oraz przypadek kierunku *Analityka medyczna*, w którym odsetek ankiet wypełnionych był najwyższy i wyniósł **28,09%**.

W porównaniu z poprzednią edycją badania odnotowano spadek odsetka wypełnionych ankiet na większości kierunków. Szczególnie wysoki spadek frekwencji odnotowano na kierunkach takich jak: *Dietetyka II stopnia* (względny spadek o 94%) oraz *Kosmetologia I stopnia* (względny spadek o 96%). Wynikało to z problemów sygnalizowanych na wstępie niniejszego opracowania.

Jedynie na 2 kierunkach odnotowano wzrost odsetka wypełnionych ankiet. Najwyższy wzrost frekwencji wystąpił na kierunku *Analityka medyczna* (względny wzrost o 26%) oraz *Fizjoterapia II stopnia* (względny wzrost o 64%). Szczegółową analizę frekwencji wg kierunków studiów i poprzednich edycji badania zawarto w Tabeli 3.

Tabela 3. Frekwencja w badaniu na poszczególnych kierunkach w latach 2016-2018

Kierunek	Frekwencja w roku 2016/2017	Frekwencja w roku 2017/2018	Zmiana frekwencji w stosunku do roku 2016/2017
Analityka Medyczna	22%	28%	26%
Biomedycyna	54%	22%	-60%
Dietetyka I	14%	5%	-66%
Dietetyka II	6%	0%	-94%
Elektrodiagnostyka I	19%	13%	-34%
Elektrodiagnostyka II	30%	8%	-73%
Farmacja	18%	10%	-47%
Fizjoterapia mgr	-	12%	-
Fizjoterapia I	19%	3%	-86%
Fizjoterapia II	4%	7%	64%
Higiena stomatologiczna	66%	12%	-82%
Kosmetologia I° WF	28%	1%	-96%
Kosmetologia II° WF	23%	5%	-78%
Lekarski I wydział	9%	6%	-32%
Lekarski II wydział	7%	6%	-11%
Lekarsko-dentystyczny	21%	10%	-51%
Pielęgniarstwo I	29%	8%	-74%
Pielęgniarstwo II	7%	2%	-77%
Położnictwo I	29%	15%	-47%
Położnictwo II	7%	6%	-12%
Ratownictwo Medyczne	24%	11%	-54%
Techniki Dentystyczne	27%	6%	-77%
Zdrowie Publiczne I	25%	12%	-51%
Zdrowie Publiczne II	7%	2%	-77%
RAZEM:	15%	8%	-47%

Drugi wskaźnik frekwencji w badaniu informuje o odsetku zajęć dydaktycznych ocenionych przez studentów w roku akademickim 2017/2018. Studenci oceniali nauczycieli akademickich podczas każdego z prowadzonych zajęć i dlatego w raporcie przedstawiono osobno ocenę nauczyciela za każde zajęcie, które realizował.

Z danych wynika, że ponad połowa zajęć dydaktycznych oraz nauczycieli je prowadzących została oceniona. Na poziomie całej Uczelni oceniono **57,5%** nauczycieli akademickich. Porównując poszczególne kierunki, najgorzej wypada kierunek *Dietetyka II stopnia* oraz *Farmacja* prowadzona w trybie niestacjonarnym. Odpowiednio na *Dietetyce II stopnia* oceniono 3,91% prowadzących zajęcia, a na *Farmacji* nst 7,84%. Niski odsetek wystąpił także na kierunkach: *Kosmetologia I stopnia* (18,38%), *Zdrowie publiczne II stopnia* (33,01%), *Pielęgniarstwo II stopnia* (40,85%), *Kosmetologia II stopnia* (43,40%), *Fizjoterapia I stopnia* (47,88%) oraz *Dietetyka I stopnia* (45,85%). Na pozostałych kierunkach sytuacja wygląda pozytywnie, gdyż wszyscy prowadzący uzyskali oceny w ponad 50%.

Odsetek prowadzących zajęcia ocenionych w roku akademickim 2017/2018 z podziałem na kierunek studiów zawiera Tabela 4.

Tabela 4. Odsetek prowadzących zajęcia ocenionych w roku akademickim 2017/2018

Kierunek	Stacjonarne			Niestacjonarne			Ogółem		
	Liczba prowadzących zajęcia	Prowadzący ocenieni	%	Liczba prowadzących zajęcia	Prowadzący ocenieni	%	Liczba prowadzących zajęcia	Prowadzący ocenieni	%
Analityka medyczna	241	194	80,50%				241	194	80,50%
Biomedycyna	230	165	71,74%				230	165	71,74%
Dietetyka I°	229	105	45,85%				229	105	45,85%
Dietetyka II°	128	5	3,91%				128	5	3,91%
Elektrodiagnostyka I	238	132	55,46%				238	132	55,46%
Elektrodiagnostyka II	190	140	73,68%				190	140	73,68%
Farmacja	421	323	76,72%	51	4	7,84%	472	327	69,28%
Fizjoterapia mgr	143	134	93,71%				143	134	93,71%
Fizjoterapia I	236	113	47,88%				236	113	47,88%
Fizjoterapia II	129	111	86,05%				129	111	86,05%
Higiena stomatologiczna	172	113	65,70%				172	113	65,70%
Kosmetologia I° WF	185	34	18,38%				185	34	18,38%
Kosmetologia II° WF	106	46	43,40%				106	46	43,40%
Lekarski I Wydział	1383	753	54,45%	830	399	48,07%	2213	1152	52,06%
Lekarski II Wydział	1323	800	60,47%	830	442	53,25%	2153	1242	57,69%
Lekarsko-dentystyczny	573	332	57,94%	354	127	35,88%	927	459	49,51%
Pielęgniarstwo I	349	235	67,34%				349	235	67,34%
Pielęgniarstwo II	284	116	40,85%				284	116	40,85%
Położnictwo I	279	220	78,85%				279	220	78,85%
Położnictwo II	140	108	77,14%				140	108	77,14%
Ratownictwo Medyczne	277	198	71,48%				277	198	71,48%
Techniki Dentystyczne	144	81	56,25%				144	81	56,25%
Zdrowie Publiczne I	159	129	81,13%				159	129	81,13%
Zdrowie Publiczne II	103	34	33,01%				103	34	33,01%
RAZEM:	7662	4621	60,31%	2065	972	47,07%	9727	5593	57,50%

Poziom wiarygodności badania

Niemal wszystkie kierunki realizowane na UM w Lublinie charakteryzowały się bardzo dobrą wiarygodnością (>30). Dzięki temu w dalszej części raportu można pokusić się o rekomendacje do każdego z nich. **Jedynie oceny prowadzących na kierunku *Dietetyka II stopnia* nie będą uwzględniane przy analizie, gdyż wiarygodność w jego przypadku nie osiągnęła wymaganego progu.**

Tabela 5 przedstawia poziom wiarygodności w badaniu ze względu na poszczególne kierunki studiów w UM w Lublinie.

Kolor	Opis
	>30 – wiarygodność bardzo dobra
	15-30 – wiarygodność dobra
	10-15 – wiarygodność akceptowalna
	<10 – brak wiarygodności badania

Tabela 5 Poziom wiarygodności w badaniu ze względu na poszczególne kierunki studiów w UM w Lublinie

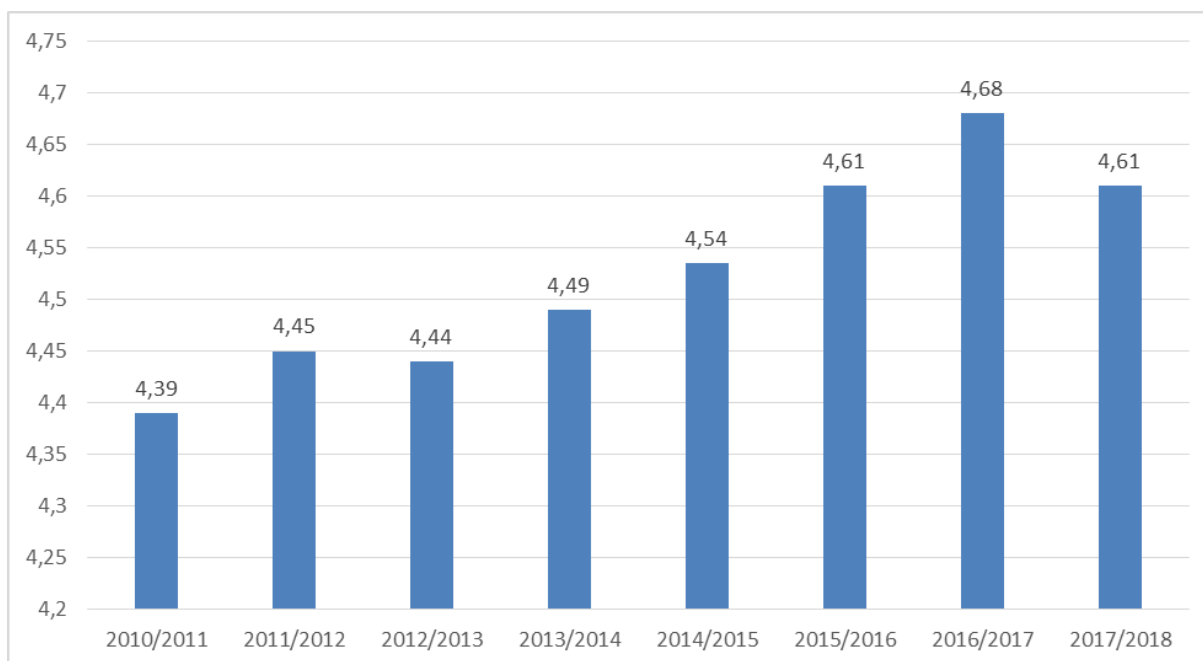
Kierunek	Wiarygodność badania
Analityka medyczna	 1248
Biomedycyna	 668
Dietetyka I stopnia	 224
Dietetyka II stopnia	 6
Elektroradiologia I	 542
Elektroradiologia II	 241
Farmacja	 1782
Fizjoterapia mgr	 785
Fizjoterapia I	 222
Fizjoterapia II	 416
Higiena stomatologiczna	 242
Kosmetologia I° WF	 38
Kosmetologia II° WF	 88
Lekarski I Wydział	 2844
Lekarski II Wydział	 2859
Lekarsko-dentystyczny	 1380
Pielęgniarstwo I	 1446
Pielęgniarstwo II	 226
Położnictwo I	 1324
Położnictwo II	 267
Ratownictwo Medyczne	 610
Techniki Dentystyczne	 160
Zdrowie Publiczne I	 351
Zdrowie Publiczne II	 46

3. Ogólna ocena procesu dydaktycznego na UM w Lublinie

Ogólna ocena **jakości pracy dydaktycznej nauczycieli** na UM w Lublinie wynosi **4,61¹**. Została ona wyliczona ze wszystkich ocen wystawionych przez studentów nauczycielom akademickim realizującym zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2017/2018. Wszystkie pojedyncze oceny potraktowano tu łącznie, bez podziału na poszczególne kryteria oceny, kierunki i lata studiów.

W stosunku do poprzedniej edycji badania ogólna ocena kształcenia na UM zmalała. Spadek ten jest stosunkowo niewielki i stanowi 0,07. Od trzech lat ocena utrzymuje się na poziomie powyżej 4,60. Dane zawarto na Wykresie 3.

Wykres 3. Ogólna ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli dydaktyki na UM w latach 2010-2018

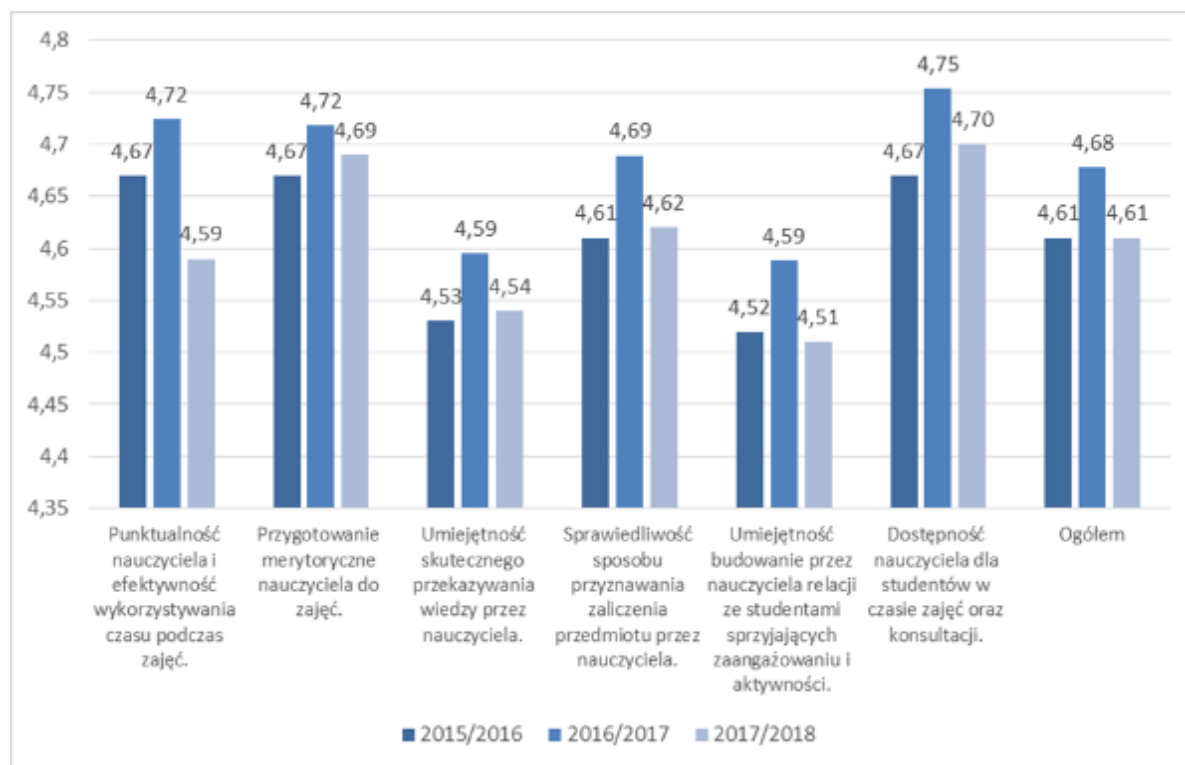
Badanie realizowano za pomocą elektronicznego modułu ankietyzacji w systemie Platforma Studenta. Kwestionariusz ankiety zawierał sześć pytań, z których każde stanowiło osobne kryterium oceny zajęć (dotyczyło osobnego aspektu dydaktyki). Respondenci każdy aspekt oceniali posługując się pięciostopniową skalą, w której 1 stanowiło ocenę najniższą a 5 najwyższą. Ponadto stworzono możliwość uzasadnienia swojej oceny w miejscu ankiety przewidzianym na dodatkowe komentarze i sugestie. Kryteria oceny stosowane w roku akademickim 2017/2018:

1. Punktualność nauczyciela i efektywność wykorzystywania czasu podczas zajęć
2. Przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć
3. Umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela
4. Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu przez nauczyciela
5. Umiejętność budowanie przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności
6. Dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji

¹Średnia arytmetyczna wszystkich ocen wystawionych nauczycielom akademickim w roku akademickim 2014/2015.

Analiza ocen prowadzących zajęcia wykazała, że najlepiej ocenianymi stronami dydaktyki na UM Lublinie są: **przygotowanie merytoryczne nauczycieli do zajęć** (ocena **4,69** na pięciostopniowej skali) oraz **dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji** (**4,70**). Studenci wysoko oceniają stopień wiedzy nauczycieli akademickich jednak najniżej ocenione aspekty kształcenia związane z przekazywaniem tej wiedzy. Analizując dane z poprzednich lat należy zaznaczyć, że jest to tendencja występująca w każdej edycji badania. **Umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela oraz umiejętność budowania relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności** zostały ocenione odpowiednio na **4,54** oraz **4,51** w pięciostopniowej skali. **Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia** została oceniona, podobnie jak w poprzedniej edycji badania, w granicach średniej ogólnej. Znaczny spadek zanotowała ocena **punktualności nauczyciela i efektywności wykorzystywania czasu podczas zajęć**. W tej edycji badania została oceniona na **4,59**, co stanowi spadek, w odniesieniu do roku 2016/2017, o 0,13 pkt procentowego i zarazem jest to najniższa ocena od 3 lat. Oceny poszczególnych aspektów kształcenia w roku akademickim 2017/2018 zawiera Wykres 4.

Wykres 4. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na UM w Lublinie w roku 2017/2018

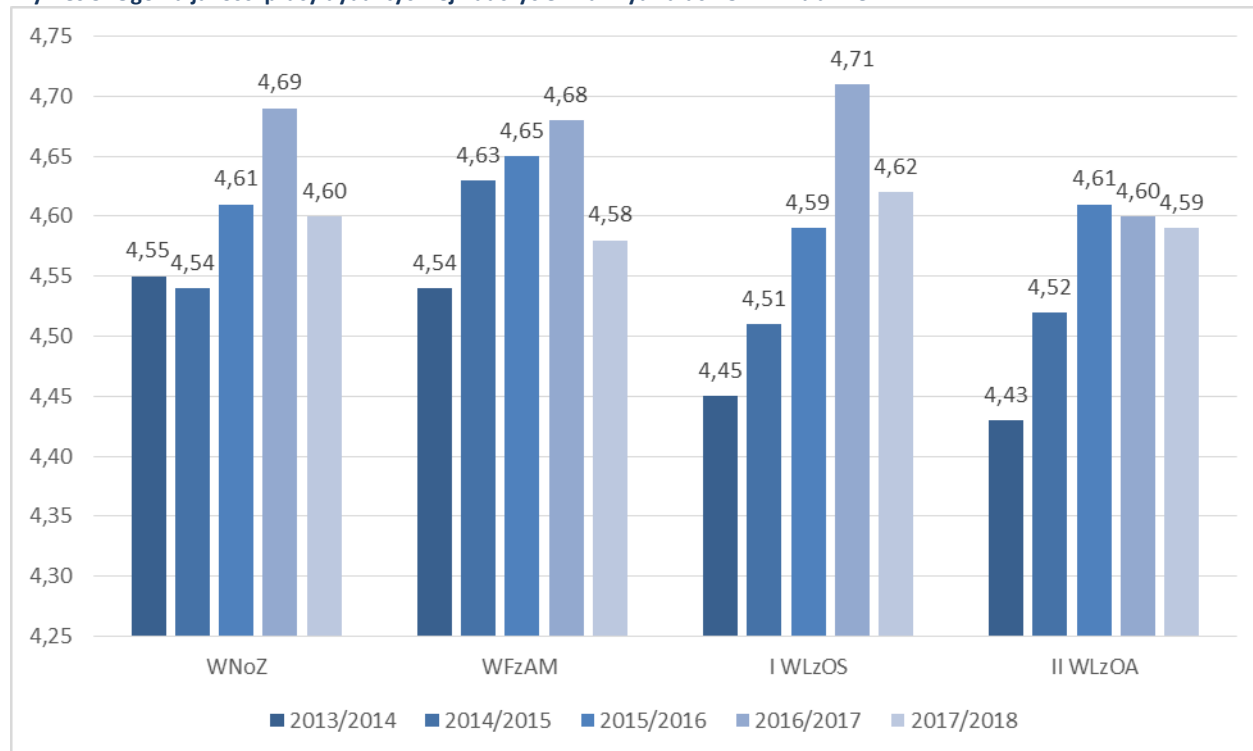

4. Ocena dydaktyki na poszczególnych Wydziałach UM w Lublinie

Średnie oceny kształcenia na poszczególnych Wydziałach różnią się nieznacznie między sobą. **Najniżej oceniony przez studentów został Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej (4,58)** i zanotował nieznaczny spadek oceny prowadzących zajęcia (o 0,1 pkt). Nadal jednak ocena utrzymuje się bardzo dobrym poziomie.

Najwyżej oceniony został I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym (4,62). W przypadku I Wydziału Lekarskiego zanotowano spadek oceny, rzędu 0,09; w przypadku II Wydziału Lekarskiego spadek rzędu 0,01; w przypadku Wydziału Nauk o Zdrowiu spadek rzędu 0,09. Wyniki zawiera Wykres 5.

Wykres 5. Ogólna jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na Wydziałach UM w Lublinie

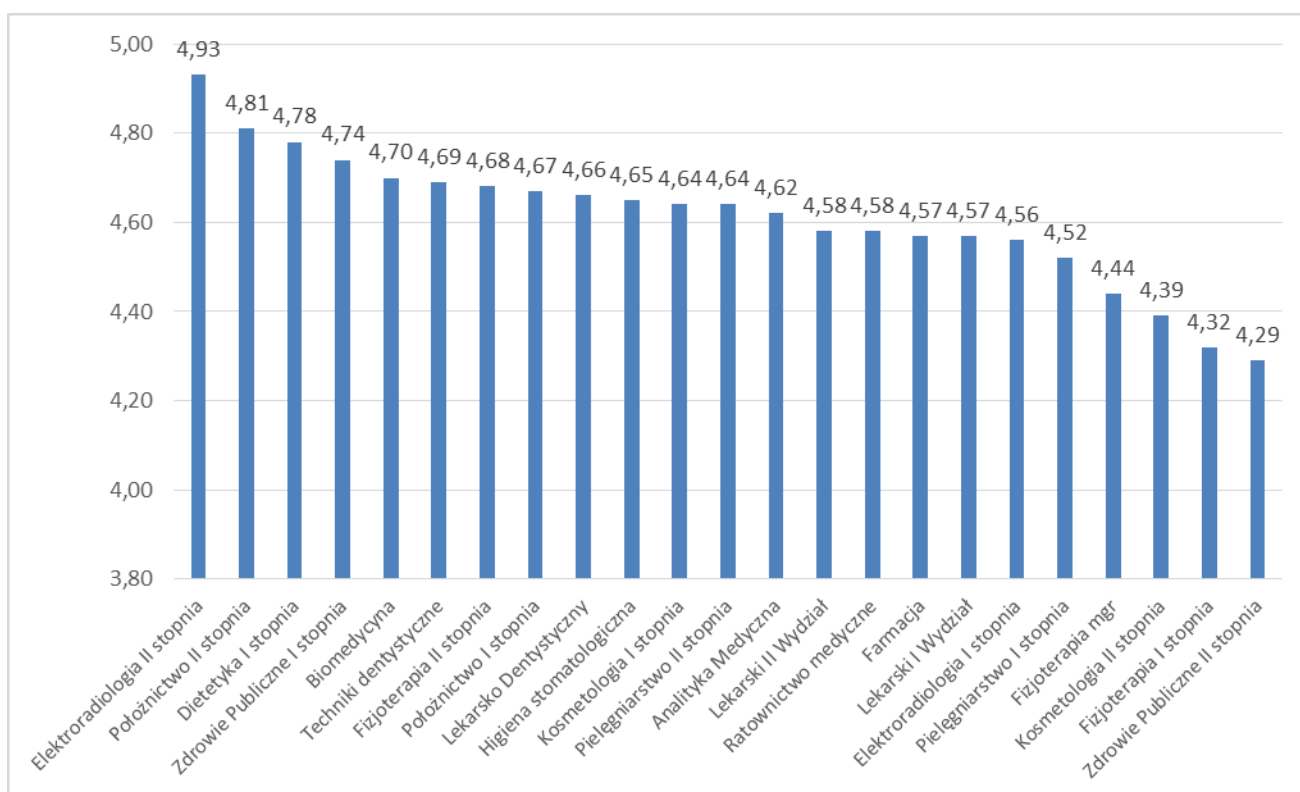

Wykres 6 przedstawia zestawienie wszystkich objętych badaniem kierunków studiów prowadzonych na UM w Lublinie. Ranking stworzono dla celów porównawczych, jednak **należy zachować ostrożność podczas wyciągania na jego podstawie wniosków**. Wydaje się, że ocena prowadzących na danym kierunku bardziej odzwierciedla poziom oczekiwań studentów pod względem kształcenia, niż rzeczywistą jakość procesu dydaktycznego na każdym z kierunków. Prawdopodobnie nauczyciele na kierunkach ocenionych najniżej nie spełniają oczekiwań studentów w pełni, gdyż oczekiwania te są bardzo wysokie.

Najniżej zostali ocenieni prowadzący zajęcia na kierunkach takich jak: *Zdrowie publiczne II stopnia* (4,29), *Fizjoterapia I stopnia* (4,32), *Kosmetologia II stopnia* (4,39), *Fizjoterapia studia jednolite magisterskie* (4,44). Nauczycieli na pozostałych kierunkach oceniono powyżej wartości 4,5 (na pięciostopniowej skali).

Najwyższe oceny uzyskali prowadzący na kierunkach takich jak *Elektrodiagnostyka II stopnia* oraz *Położnictwo II stopnia*. Na tych kierunkach średnia ogólna ocena prowadzących zajęcia przekroczyła wartość 4,8.

Wykres 6. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na poszczególnych kierunkach w roku 2017/2018.

4.1 I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym

Ogólna ocena kształcenia na Wydziale

Na poziomie ogólnym (bez podziału na poszczególne kierunki kształcenia) prowadzący zajęcia na I Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologicznym zostali ocenieni na **4,62**, co jest oceną bardzo wysoką, gdyż w badaniu posłużono się pięciostopniową skalą ocen. **Jest to także najwyższe oceniony wydział na UM w Lublinie (patrz Wykres 5).** Należy zwrócić uwagę, że w większości osoby studiujące na I Wydziale to studenci kierunku *Lekarskiego* oraz *Lekarsko-dentystycznego*, których charakteryzuje wysoki poziom oczekiwań w stosunku do procesu kształcenia². W zestawieniu z poprzednią edycją zanotowano spadek oceny na poziomie ogólnym o **0,09**.

Badanie realizowano za pomocą elektronicznego modułu ankietyzacji w systemie Platforma Studenta. Kwestionariusz ankiety zawierał sześć pytań, z których każde stanowiło osobne kryterium oceny zajęć (dotyczyło osobnego aspektu dydaktyki). Respondenci każdy aspekt oceniali posługując się pięciostopniową skalą, w której 1 stanowiło ocenę najniższą a 5 najwyższą. Ponadto stworzono możliwość uzasadnienia swojej oceny w miejscu ankiety przewidzianym na dodatkowe komentarze i sugestie. Kryteria oceny stosowane w roku akademickim 2017/2018:

1. Punktualność nauczyciela i efektywność wykorzystywania czasu podczas zajęć
2. Przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć
3. Umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela

² Porównaj pozostałe raporty z badań ewaluacyjnych realizowanych na UM w Lublinie

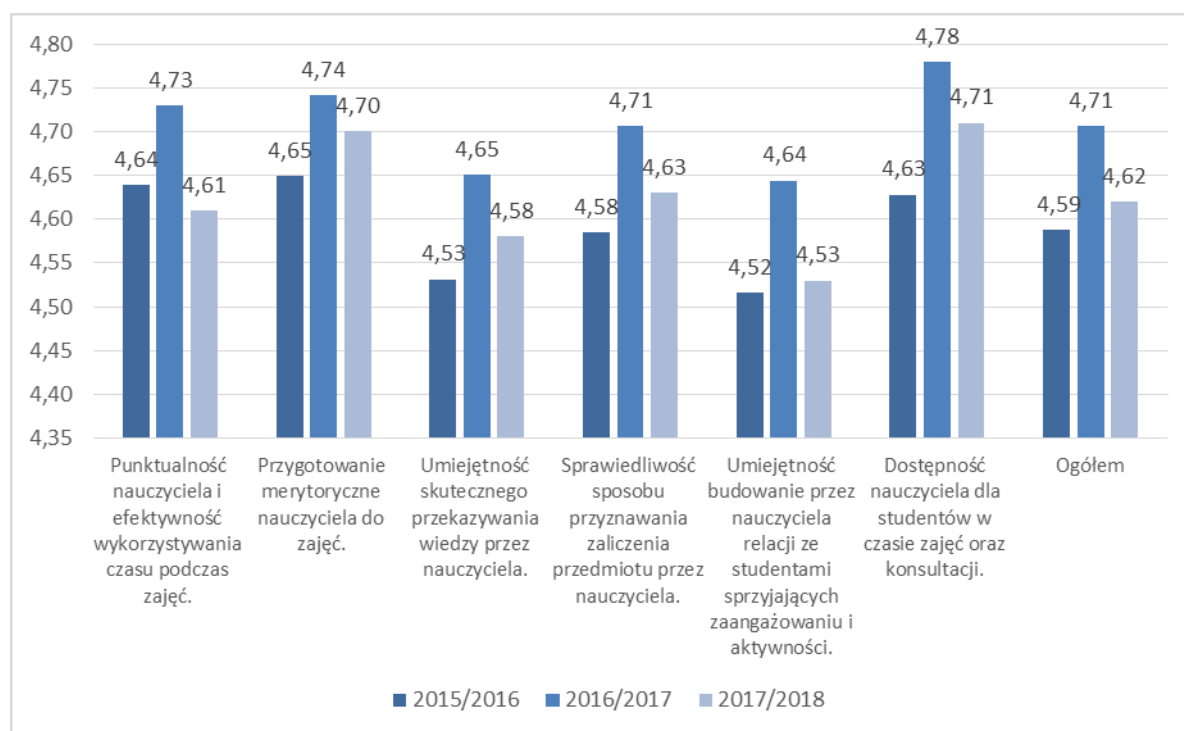
4. Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu przez nauczyciela
5. Umiejętność budowanie przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności
6. Dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji

Najmocniejszą stroną procesu dydaktycznego na Wydziale, w opinii studentów, jest **dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji (4,71)**.

Powyżej średniej ogólnej oceniono także takie aspekty jak oraz **przygotowanie merytoryczne nauczycieli akademickich do zajęć (4,70)** oraz **sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu (4,63)**.

Najniżej, podobnie jak w latach ubiegłych, oceniono aspekty związane z **umiejętnością skutecznego przekazywania wiedzy (4,58)** oraz **umiejętnością budowania przez nauczyciela relacji ze pięciostopniowej skali) niż w poprzedniej edycji badania**. Wykres 7 przedstawia oceny poszczególnych aspektów kształcenia na I Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologicznym.

Wykres 7. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli I Wydziału Lekarskiego wg poszczególnych aspektów

W dalszej części Raportu poddano analizie ocenę prowadzących zajęcia na poszczególnych kierunkach realizowanych na I Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologicznym. Poza oceną każdego aspektu na skali od 1 do 5, w analizie wyników badania uwzględniono również komentarze studentów, które pozwalają lepiej zrozumieć zdarzające się problemy, a także poznać potrzeby i oczekiwania w zakresie dydaktyki.

Kierunek Lekarski

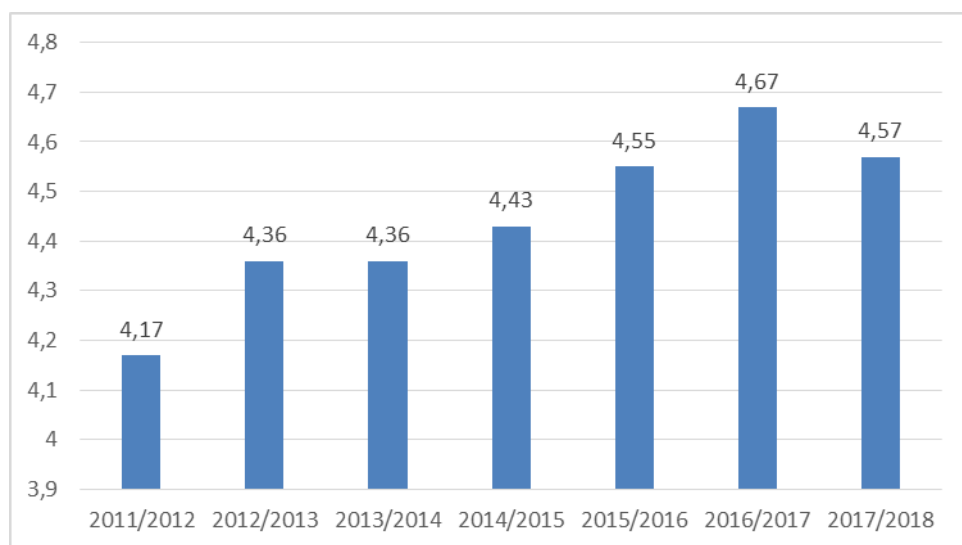
Prowadzących zajęcia na *kierunku Lekarskim* na I Wydziale oceniono pozytywnie - **4,57**, co stawia ten kierunek na siedemnastej pozycji spośród wszystkich kierunków prowadzonych na UM (najwyżej oceniony kierunek osiągnął średnią ocenę 4,93. Porównaj Wykres 6). Świadczy to o wysokich

oczekiwaniach studentów tego kierunku wobec nauczycieli akademickich i procesu kształcenia. W porównaniu z poprzednim rokiem ocena uległa nieznacznemu pogorszeniu o 0,10 punktu w pięciostopniowej skali i jest drugą najwyższą spośród dotychczasowych edycji badania. Frekwencja na tym kierunku w roku akademickim 2017/2018 wyniosła 6% (patrz Tabela 2).

Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 6), **należy zachować szczególną ostrożność, gdyż jedynie w 5% przypadków ocena nauczyciela osiągnęła zakładany poziom wiarygodności.**

Zmianę oceny jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku Lekarskim I Wydziału przedstawiono na Wykresie 8.

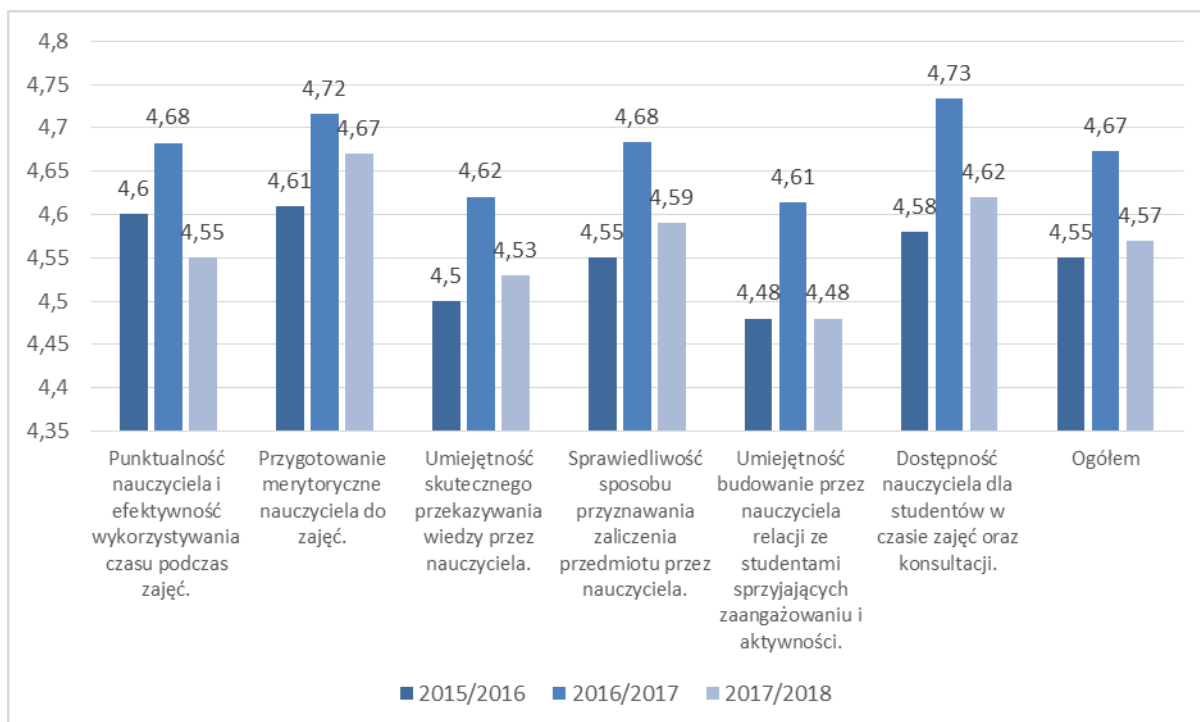
Wykres 8. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku Lekarskim I Wydziału

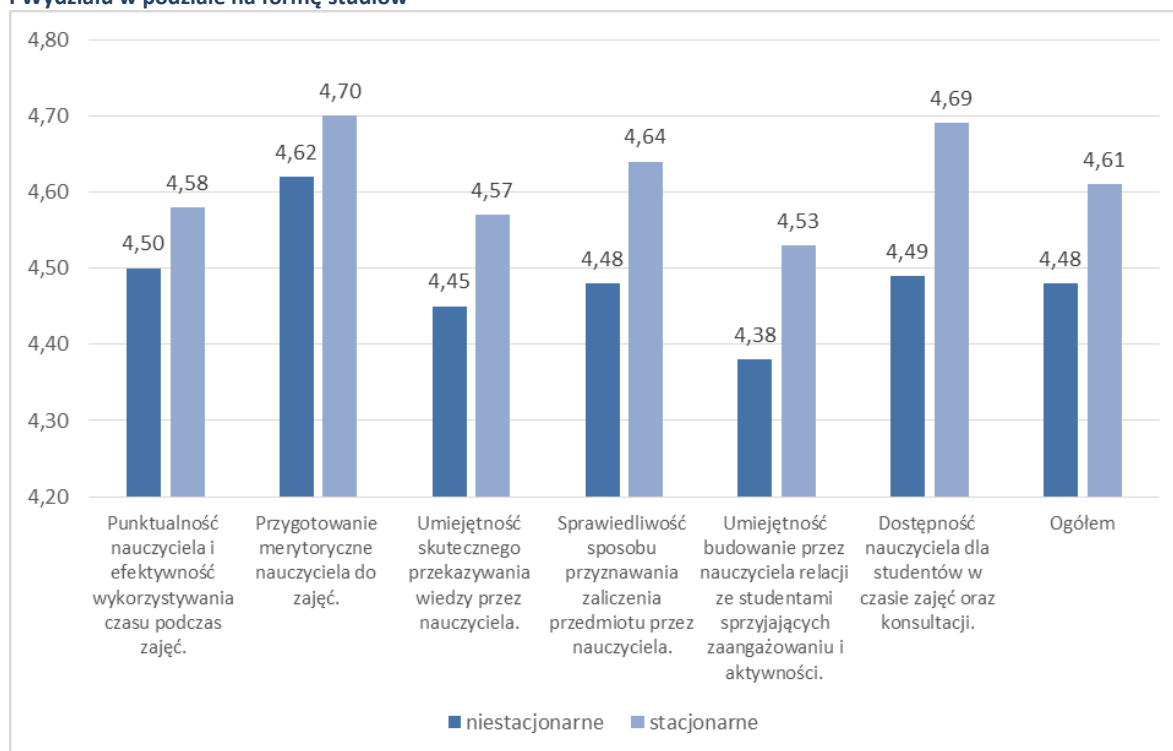
Analizując oceny wszystkich prowadzących zajęcia na tym kierunku zauważono, że studenci najwyżej oceniają **dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji (4,62)** oraz **przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,67)**. Powyżej średniej oceniono także **sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu (4,59)**.

Najniżej, podobnie jak w poprzedniej edycji badania, oceniono aspekty związane z **umiejętnością przekazywania wiedzy (4,53)** oraz **budowania przez nauczyciela relacji ze studentami (4,48)**. Wszystkie aspekty dotyczące oceny nauczycieli akademickich, w porównaniu z poprzednią edycją badania, zanotowały spadek oceny. Najwyższy spadek rzędu 0,13 odnotowano w przypadku czynników związanego z oraz umiejętnością budowania przez nauczyciela relacji ze studentami oraz punktualnością nauczyciela i efektywnością wykorzystywania czasu podczas zajęć.

Wykres 9 przedstawia oceny każdego z ocenianych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku Lekarskim I Wydziału Lekarskiego w roku akademickim 2017/2018.

Wykres 9. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku Lekarskim I Wydziału

Analizując ocenę nauczycieli akademickich z uwzględnieniem podziału studiów na ich formę wykazano nieznaczną różnicę na poziomie ogólnym. Nieco wyżej prowadzących zajęcia oceniali studenci studiów stacjonarnych (4,61). Studenci studiów niestacjonarnych ocenili swoich nauczycieli akademickich na 4,48. Różnice między ocenami na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych były nieznaczne, jednak warto przeanalizować ewentualne przyczyny takiej zależności, gdyż badania ankietowe nie dostarczyły informacji mogących ją wyjaśnić. Zestawienie ocen z uwzględnieniem formy studiów zawiera Wykres 10.

Wykres 10. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku Lekarskim I Wydziału w podziale na formę studiów

Analizując komentarze studentów stanowiące uzasadnienie przyznawanych nauczycielom ocen zauważono, że pozytywna ocena najczęściej wynikała z dużego zaangażowania nauczyciela oraz odpowiedniego przygotowania do pracy dydaktycznej. Studenci szczególnie doceniali wysoki poziom przygotowania merytorycznego oraz umiejętność budowania przez nauczyciela odpowiednich relacji, sprzyjających zaangażowaniu studentów podczas zajęć. Jak pisał jeden ze studentów uzasadniając wysoką ocenę: „Asystent prowadzi zajęcia w sposób bardzo ciekawy, z pełnym zaangażowaniem. Umiejętnie przekazuje wiedzę, przygotowuje studentów pod kątem pytań z LEK-u, ma świetne podejście do studentów.”

Duże znaczenie dla studentów ma też aspekt praktyczny zajęć. Szczególnie doceniani są nauczyciele oraz zajęcia, które przygotowują studentów do pracy w realnych warunkach. Należy, więc dostosować program nauczania tak, by studenci mogli jak najczęściej mieć możliwość obserwowania i nauczania się wykonywania badań oraz procedur medycznych. Z pozytywną oceną spotykały się sytuacje, kiedy poszczególne zagadnienia były wyjaśniane w oparciu o tzw. studium przypadku, dzięki czemu studenci lepiej rozumieli omawiane zagadnienia. Jeden ze studentów pisze: „często wplatała swoje doświadczenia zawodowe, przez co zajęcia stawały się bardzo ciekawe i łatwiejsze w zapamiętaniu. Pani Doktor również zawsze chętnie odpowiadała na nasze pytania i rozwijała tematy szczególnie nas interesujące.”

Równie ważne jest także, w opinii studentów, dzielenie się przez wykładowców materiałami dydaktycznymi wykraczającymi poza treści przekazywane na wykładach. Studenci okazują zrozumienie, gdy czas przeznaczony na zajęcia nie wyczerpuje wszystkich treści, jednak doceniają nauczycieli, którzy odsyłają ich do podręczników i podają aktualną literaturę pomocną przy zgłębianiu interesujących przypadków medycznych. Wysokie przygotowanie merytoryczne nauczyciela poparte chęcią dzielenia się informacjami, według studentów, potrafi „rozbudzić ciekawość studenta, zainteresować przedmiotem oraz zachęcić do zdobywania wiedzy”.

Wysoko oceniani są także nauczyciele, którzy stawiają duży nacisk na wywiad lekarski, sposób jego przeprowadzania oraz odpowiednią komunikację z pacjentem i jego rodziną. Jak zaznacza jeden ze studentów: *„Pan Doktor nauczył nas dokładnego badania fizykalnego w pediatrii oraz prawidłowego sposobu zbierania wywiadu od pacjentów pediatrycznych oraz ich rodziców. Zajęcia prowadzone były w sposób ciekawy oraz angażujący studenta do myślenia i pracy”*. Nauczyciele, którzy szczególnie dobrze prowadzą dydaktykę i są wzorami, jeśli chodzi o praktykę lekarską i kontakt z pacjentami, w komentarzach, są wymieniani, jako jedna z inspiracji do obrania w przyszłości jednej z niszowych specjalizacji.

Należy także, w opinii studentów, stosować nowoczesne narzędzia i metody dydaktyczne by zainteresować studentów danym przedmiotem. W wielu przypadkach o skuteczności przekazywania wiedzy i powodzeniu w zaliczeniu przedmiotu decydowały takie elementy jak: przekazywanie przez nauczyciela odpowiednich technik mnemonicznych mających ułatwić zapamiętanie trudnych terminów, stosowanie map myśli, wykazywanie zależności przyczynowo skutkowych, rysowanie schematów objaśniających zależności między objawami, prezentacje multimedialne itp. Ważne jest także przygotowanie odpowiedniego poziomu zadań w czasie zajęć by ciągle kwestionować wiedzę studentów i zmuszać ich do aktywnego udziału w zajęciach. W wykładzie niezwykle istotne jest zaplanowanie tzw. treści wypoczynkowych, aby nie zmęczyć słuchaczy. Przykładami takich treści mogą być dygresje, przykłady czy anegdoty. Wykład jest efektywniejszy, jeśli prowadzący zatroszczy się o różnorodne środki dydaktyczne.

Studenci doceniają także nauczycieli, którzy skłaniają ich do krytycznego myślenia, a także uczą jak analizować źródła. Ważnym elementem procesu dydaktycznego, według opinii studentów, jest bowiem przygotowanie do przyszłej pracy w zawodzie lekarza, w takiej formie by mogli przekazać swoim pacjentom aktualne i rzetelne informacje. W niektórych przypadkach nauczyciele inspirowali studentów do samodzielnych poszukiwań interesujących badań z danego przedmiotu, których rzetelność i prawdziwość mogli skonsultować z prowadzącym.

Innym ważną kwestią są kryteria oceniania, które według studentów powinny być omówione na początku zajęć z przedmiotu, a co najważniejsze powinny być jasne i klarowne. Jeden ze studentów, opisując wzorcową sytuację, pisze: *„Kryteria i system oceniania zostały podane przez Panią Doktor na pierwszych zajęciach i zgodnie z nimi byliśmy oceniani na ćwiczeniach. Wszystko było zawsze jasne i klarowne, wiadomo było za co przyznawane są punkty. Pytania na sprawdzianach zawsze były z konkretnego, wcześniej „przerobionego” materiału.”*. Jeśli chodzi o kryterium zaliczenia przedmiotu studenci zdecydowanie preferują formę testową egzaminu (pytania zamknięte z odpowiedziami do wyboru), gdyż ich zdaniem, jako jedyna adekwatnie sprawdza wiedzę studenta bez ryzyka interpretacji odpowiedzi bądź faworyzowania poszczególnych studentów.

Doceniani są nauczyciele, którzy poświęcają swój czas dla studentów w czasie konsultacji na wyjaśnienie trudniejszych kwestii. Ważnym czynnikiem jest także elastyczność nauczyciela, co do wyboru terminu zaliczenia lub konsultacji, który jest odpowiedni dla studentów. Jak pisze jeden ze studentów: *„Pani doktor na konsultacjach to bardzo wyrozumiała kobieta z ogromną cierpliwością i chęcią wytłumaczenia trudnych do zrozumienia mechanizmów w fizjologii. Jeśli termin konsultacji nie odpowiadał studentom poświęcała czas przeznaczony na przerwę między zajęciami”*.

Wydaje się, że w opinii studentów najważniejszym zastrzeżeniem, co do pracy dydaktyków na kierunku *Lekarskim* jest ich przygotowanie merytoryczne i umiejętności dydaktyczne. Zdarzały się bowiem sytuacje, w których prowadzący zajęcia nie potrafił zaprezentować odpowiedniego poziomu wiedzy bądź kierował się nieaktualnymi wytycznymi przy omawianiu jednostek chorobowych.

Problemem jest także nadmierne stosowanie prezentacji, jako metody dydaktycznej podczas zajęć. W opinii studentów „czytanie slajdów” jest najmniej angażującą formą prowadzenia zajęć oraz podważa autorytet prowadzącego w oczach słuchaczy. Studenci zauważają także, że prezentacje są nieaktualizowane od wielu lat, co wzbudza ich niepewność co do informacji przekazywanych w takiej formie.

Niezadowolenie studentów wzbudzają także przypadki wymagania od nich nakładów finansowych by uczestniczyć w zajęciach. Są to odosobnione przypadki, jednak jak wskazują studenci na przedmiocie *Medycyna ratunkowa*: „*kuriozalne jest, że na jedno zajęcia CSM wymaga zakupu książki AHA za 19 dolarów oraz maseczki do sztucznego oddychania za ponad 20 zł i od zakupu wyżej wymienionych przedmiotów Regulamin przedmiotu uzależnia zdanie go lub nie, jest to niedopuszczalne biorąc pod uwagę, że według regulaminu studiów studia są bezpłatne*”.

W aspekcie skuteczności przekazywania wiedzy przez nauczyciela wskazywano na monotonność niektórych przedmiotów, omawianie jedynie kilku przypadków medycznych pomijając inne. Problemem było też powtarzanie treści z innych przedmiotów. Należałoby się, więc przyrzeć sylabusom i dostosować programy nauczania tak by były one spójne, a treści unikalne i szeroko zakrojone. W niektórych przypadkach stwierdzano, że nieprawidłowością w prowadzeniu zajęć jest zbyt duży nacisk na praktyczne kształcenie bez omówienia podstaw teoretycznych lub niedostosowanie treści do poziomu, na którym aktualnie znajdowała się wiedza studentów. Często bowiem studenci nie mają wiedzy by odpowiednio wykonać dane ćwiczenie lub nie mogą połączyć zdobywanych umiejętności praktycznych z teorią. Zdarzają się także sytuacje, w których prowadzący zajęcia nie omawiają danego przypadku szczegółowo jedynie odsyłając studentów do podręcznika. W ocenie studentów, nie służy to zarówno rozwojowi ich wiedzy i umiejętności, jak także zaburza organizację zajęć, gdyż studenci nie widzą możliwości interakcji z nauczycielem.

Komentarze dotyczące umiejętności budowania przez nauczyciela relacji ze studentami dotyczą przede wszystkim zachowań, które urągają pozycji nauczyciela akademickiego. Choć są to niezbyt liczne przypadki to studenci zwracają uwagę, że niektórzy prowadzący wprowadzają stresującą bądź niemiłą atmosferę na zajęciach, używają obraźliwego języka, a także wykorzystują swoją pozycję, jak piszą studenci, by „*pokazać studentowi gdzie jego miejsce*”. Studenci zwracają też uwagę, że problemy osobiste bądź złe samopoczucie prowadzących nie może rzutować na elemente zwykłej kultury osobistej. Szczególnie źle odczytywane są zachowania niekulturalne w stosunku do pacjentów. Ponadto nauczyciele nie powinni odczytywać błędnych odpowiedzi z zaliczeń pisemnych jednocześnie wyśmiewając je na forum grupy.

Studenci wskazują, że częstą przyczyną niezadowolenia są kryteria zaliczenia przedmiotu. W większości przypadków jest to związane z różnymi poziomami trudności zaliczenia przez poszczególne grupy ćwiczeniowe. Zdarza się także, że nauczyciel zadaje zbyt ogólne pytania bądź nie doprecyzowuje czy chodzi mu o zwięzłą odpowiedź czy też student ma rozwinąć temat lub odpowiadać bardziej szczegółowo. Przyczyną niezadowolenia jest także faworyzowanie studentów, którzy mają lepszy kontakt z nauczycielem. W skrajnych przypadkach nauczyciel wystawia oceny bez sprawdzenia wiedzy studentów, co jest sytuacją naganną i wymaga szczególnej obserwacji. Jak pisze student: „*Nie weryfikując mojej wiedzy i umiejętności wystawił oceny na podstawie imienia i nazwiska w WU, bo takie mu się wyświetliły, z pewnością nie wie z kim miał ćwiczenia i kogo za co ocenia*”.

Według opinii studentów, należałoby się przyrzeć sylabusom przedmiotów początkowych (1 i 2 rok studiów), gdyż zdarzają się przypadki, gdy wiedza wymagana na zaliczeniu zawiera elementy, z którymi student na tym etapie kształcenia nie jest jeszcze zaznajomiony.

Wnioski i rekomendacje

- ⇒ Prowadzących zajęcia na kierunku *Lekarskim* I Wydziału oceniono pozytywnie. Ogólna ocena prowadzących zajęcia wyniosła **4,57** na pięciostopniowej skali i była niższa o 0,1 pkt w porównaniu z poprzednią edycją badania.
- ⇒ Dążąc do doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, należy w pierwszej kolejności zadbać o takie aspekty kształcenia jak: **umiejętność przekazywania wiedzy oraz umiejętność budowania odpowiednich realizacji ze studentami, sprzyjających zaangażowaniu i aktywności podczas zajęć.**
- ⇒ Bardzo ważne w opinii studentów jest stworzenie odpowiedniej **atmosfery podczas zajęć, sprzyjającej aktywności studentów i swobodnej interakcji między nauczycielem i studentami.**
- ⇒ Szczególnie pozytywnie odbierane są zajęcia oparte o wykorzystywanie różnych form dydaktycznych, w tym analizy przypadków i problemów(ang. *Case Study, Problem Based Learning*). Wiedzę teoretyczną należy przekazywać wiążąc ją z rozwijaniem zagadnień najistotniejszych w praktyce lekarskiej.
- ⇒ Należy nauczyć studentów korzystania ze źródeł i ich krytycznej analizy.
- ⇒ Należy ograniczyć stosowanie metod „podających”, w tym odczytywania prezentacji. Opisaną zależność zaobserwowano również w poprzednich edycjach badania, co potwierdza wiarygodność przedstawionych tu wniosków. Trzeba także zwrócić uwagę prowadzących zajęcia na konieczność aktualizacji treści prezentacji.
- ⇒ Należy kłaść nacisk na rozwijanie umiejętności praktycznych, a także zadbać o odpowiedni wymiar kontaktu z pacjentem oraz zajęć na sali operacyjnej.
- ⇒ Należy się przyjrzeć sylabusom i dostosować programy nauczania tak by były one spójne, a treści unikalne i szeroko zakrojone.
- ⇒ Należy wyeliminować zdarzające się problemy polegające na nieprzygotowaniu prowadzącego do zajęć.
- ⇒ Należy doskonalić proces weryfikacji efektów kształcenia w celu eliminacji pojawiających się wątpliwości dotyczących jasności kryteriów i sprawiedliwego przyznawania zaliczeń.
- ⇒ Należy wyeliminować sytuacje, w których zaliczenie przedmiotu nie jest poparte jakimkolwiek sprawdzeniem wiedzy studenta.

Należy unikać wymagania od studentów nakładów finansowych by uczestniczyć w zajęciach.

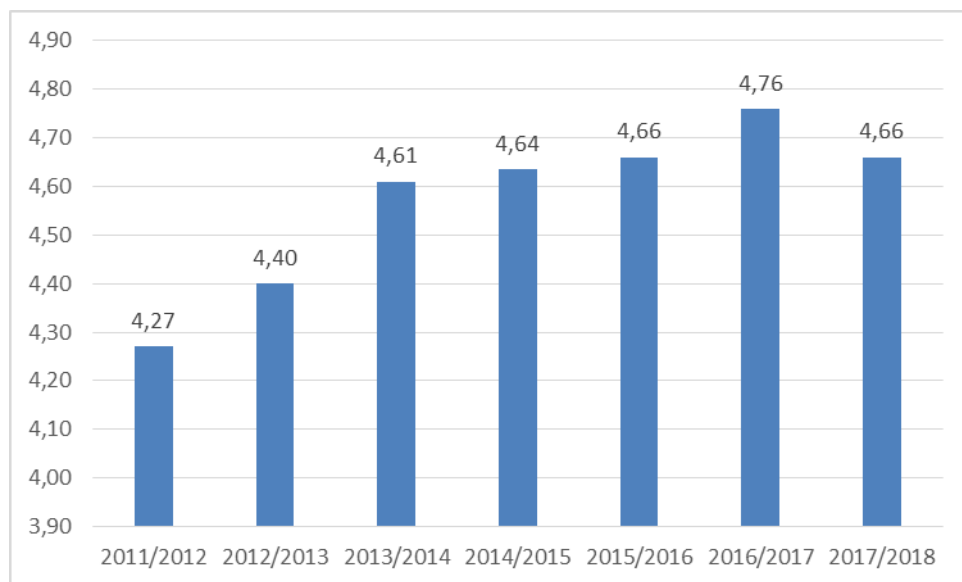
Kierunek Lekarsko-Dentystyczny

Prowadzących zajęcia na kierunku *Lekarsko-dentystycznym* w roku akademickim 2017/2018 oceniono wysoko. Średnia ogólna ocena dla tego kierunku wyniosła **4,66**, co stawia ten kierunek na dziewiątej pozycji spośród wszystkich kierunków prowadzonych na UM (porównaj Wykres 6). Co więcej, co roku można zaobserwować, że ocena ogólna znajduje się na wysokim poziomie, a od roku 2013/2014 przekracza poziom 4,60. Świadczy to o spełnianiu oczekiwań studentów w wysokim stopniu. Frekwencja studentów kierunku *Lekarsko-dentystycznego* w badaniu wyniosła nieco ponad **10%** (patrz Tabela 2). W roku akademickim 2016/2017 było to 20%.

Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 7), **należy zachować szczególną ostrożność, gdyż jedynie w 11% przypadków** ocena nauczyciela osiągnęła zakładany poziom wiarygodności.

Wykres 11 zawiera oceny ze wszystkich edycji badania, jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na tym kierunku.

Wykres 11. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku *Lekarsko - dentystycznym*

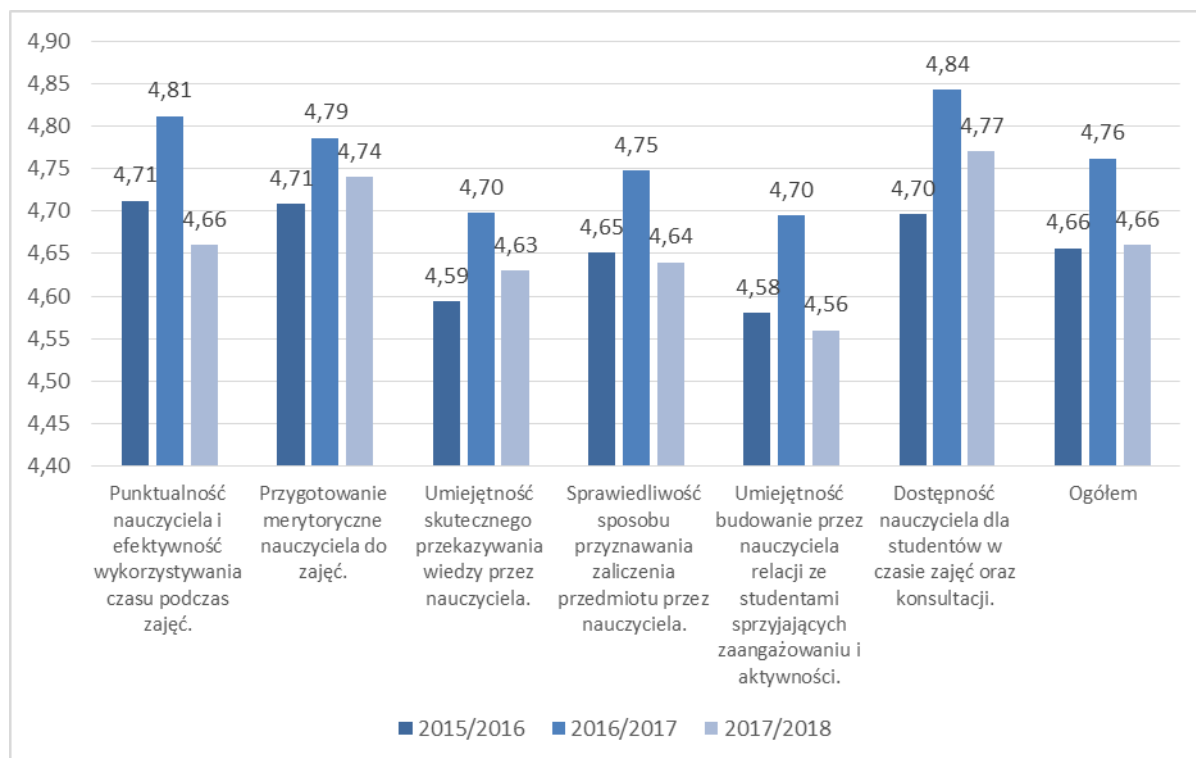
Analiza oceny prowadzących zajęcia wg poszczególnych aspektów procesu dydaktycznego na kierunku *Lekarsko-dentystycznym* pozwala zauważyć, że w porównaniu z poprzednią edycją badania każdy aspekt uległ pogorszeniu, co przełożyło się na spadek oceny ogólnej (z 4,76 na 4,66).

Najwyżej ocenianymi przez studentów aspektami kształcenia są: **dostępnością nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji (4,77** na pięciostopniowej skali) oraz **przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,74)**. W granicach średniej ogólnej oceniono także aspekt związany z **punktualność i efektywność wykorzystania czasu podczas zajęć (4,66)**.

Poniżej średniej ogólnej, podobnie jak w poprzednich edycjach badania, oceniono aspekty takie jak: **umiejętność przekazywania wiedzy przez nauczyciela (4,63)** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami (4,56)**. Należałoby, zatem ponownie przeanalizować stosowane metody dydaktyczne w celu ustalenia przyczyny takiego stanu rzeczy i dopasować je do oczekiwań studentów.

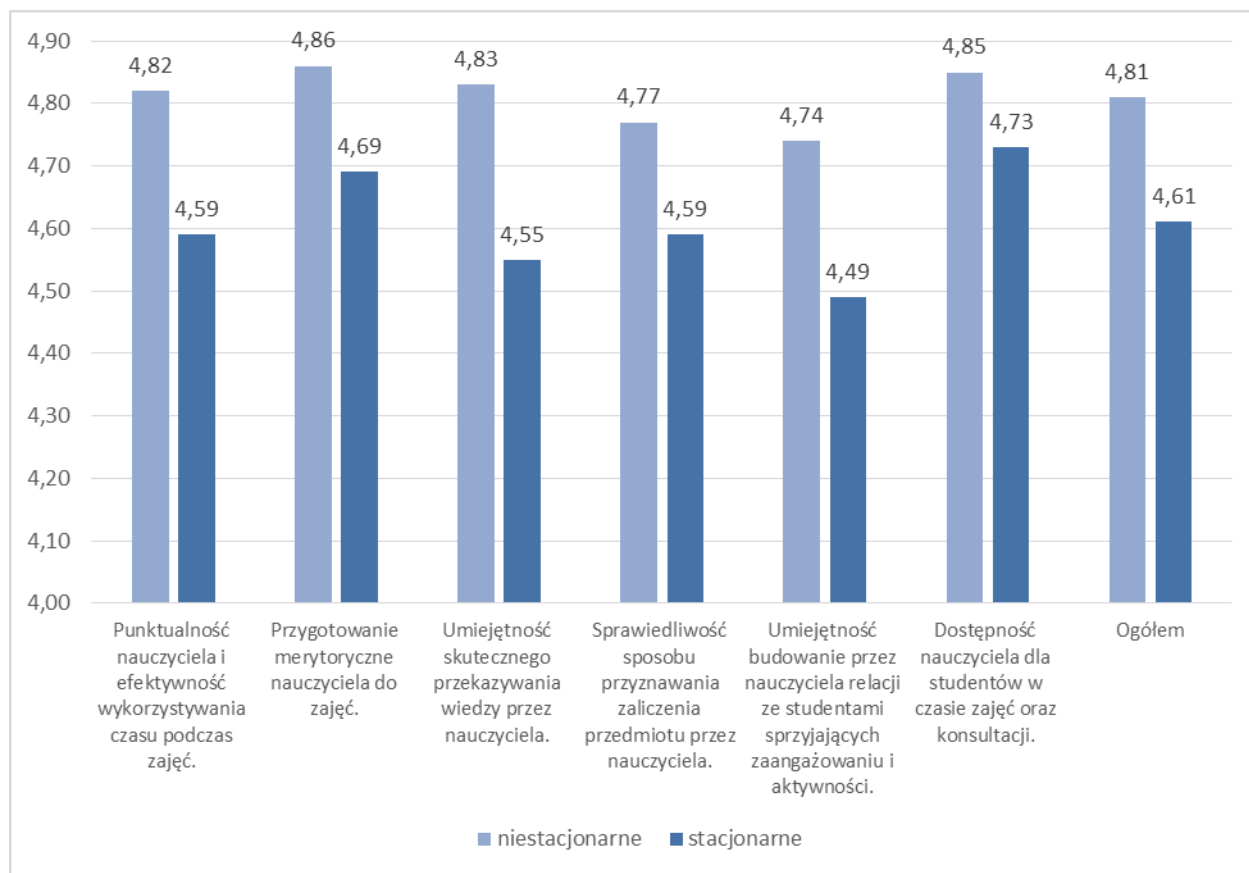
Wszystkie aspekty zanotowały wzrost oceny, w stosunku do poprzedniej edycji badania, leżący w granicach od 0,05 do 0,15 pkt w pięciostopniowej skali.

Ocenę jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów na kierunku *Lekarsko-dentystycznym* zawiera Wykres 12.

Wykres 12. Ocena jakości pracy dydaktycznej wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku Lekarsko-dentystycznym

Analizując ocenę kształcenia z uwzględnieniem podziału studiów na ich formę nie wykazano znaczącej różnicy na poziomie ogólnym. Nieznacznie wyżej poziom kształcenia oceniają studenci studiów niestacjonarnych (4,81). Studenci studiów stacjonarnych ocenili poziom kształcenia na kierunku *Lekarsko-dentystycznym* na 4,61.

Na studiach stacjonarnych znacznie niżej (o 0,28 pkt) oceniono umiejętność przekazywania wiedzy przez nauczyciela. Warto przeanalizować ewentualne przyczyny takiej zależności, gdyż badania ankietowe nie dostarczyły informacji mogących ją wyjaśnić. Szczegółowe dane zawiera Wykres 13.

Wykres 13. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli według poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku Lekarsko-dentystycznym w podziale na formę studiów

Na podstawie pogłębionej analizy danych z badań, którą umożliwiają zebrane komentarze studentów uzasadniające oceny, udało się ustalić przyczyny niezadowolenia z niektórych aspektów procesu dydaktycznego. Stosunkowo często uzasadniano również pozytywne oceny, przez co da się zauważyć, jakie czynniki wpływają na szczególne zadowolenie studentów, jakie są ich oczekiwania i preferencje w zakresie dydaktyki.

Ważnym aspektem z punktu widzenia studentów jest efektywne wykorzystywanie czasu podczas zajęć. Szczególnie dotyczy to zajęć praktycznych, na których elementem najistotniejszym jest poświęcenie takiego samego wymiaru czasu dla każdego studenta. Z niezadowoleniem spotykają się przypadki spóźnień nauczycieli na zajęcia oraz odwoływanie zajęć. Zwraca się także uwagę na zakres wiedzy przekazywanej przez nauczyciela oraz interakcje ze studentami. Zdarzają się przypadki, gdy nauczyciel nie nawiązuje kontaktu ze studentem i nie odpowiada na pytania interesujące studenta. Nie wpływa to pozytywnie na zdobywanie wiedzy przez studenta, a także na jakość obsługi pacjentów w czasie zajęć praktycznych. Jak pisze jeden ze studentów: „*Pan doktor prawdopodobnie wychodził z założenia, że jeśli student przeczyta książkę, to jednocześnie nabywa wrodzoną umiejętność np. podania znieczulenia i przeprowadzenia poprawnie ekstrakcji zęba u pacjenta*”. Szczególnie źle oceniano prowadzących, którzy niechętnie odpowiadali na pytania zadane przez studentów oraz nie przejawiali chęci do objaśniania niezrozumiałych zagadnień odsyłając uczestników zajęć do literatury.

Według studentów bardzo istotną kwestią jest zapanowanie przez Katedry nad chaosem organizacyjnym. Bardzo często studenci zwracają uwagę, że nie są informowani uprzednio, o czym i z kim będą prowadzone zajęcia. Stwarza to sytuacje stresujące dla studentów, gdyż nie potrafią się

odpowiednio przygotować do nadchodzących zajęć. Jak pisze jeden ze studentów: *„Pan doktor na ćwiczeniach wprowadzał chaos organizacyjny. Nie wiedziałam nigdy co mnie czeka na zajęciach- czy będziemy znowu pozostawieni na sali sami sobie, czy doktor będzie przeprowadzał jakiś zabieg, a my będziemy asystować, czy doktora dziś nie będzie i czeka nas kolejne zastępstwo, a może jednak coś się zmieni i uda mi się wziąć czynny udział w przyjmowaniu pacjentów i czegoś wreszcie się nauczę”*.

Negatywnym zjawiskiem jest także fakt kolidowania pracy nauczyciela akademickiego z jego prywatną praktyką stomatologiczną. Często zwraca się uwagę, że praca na Uczelni nie jest traktowana przez nauczycieli priorytetowo, a jako *„zło konieczne”*. Rzuca to na aspekcie dostępności nauczyciela w czasie zajęć i konsultacji. Jeden ze studentów pisze: *„Pani niechętnie przychodziła na zajęcia, nie mówiąc już o konsultacjach”*

Negatywnie traktowane są także przypadki prowadzenia zajęć w oparciu o odczytywanie prezentacji bądź przekazywanie wiedzy z podręczników nieopatrząc ich autorskim komentarzem. Jeden ze studentów pisze: *„O ile czytanie zdań prosto z ekranu komputera bez żadnego wkładu własnego można nazwać "przygotowaniem" to tak, nauczyciele byli przygotowani. Niemniej jednak wykłady to strata czasu w czystej postaci”*. Studenci doceniają dużą wiedzę prowadzących, lecz informują o brakach w sposobie prowadzenia dydaktyki.

Studenci zwracają uwagę, na przypadki nieprzygotowania merytorycznego nauczycieli do zajęć. Są to nieliczne przypadki, lecz zdarza się, że nauczyciel nie posiada odpowiedniej wiedzy lub doświadczenia praktycznego do prowadzenia zajęć. Negatywnie odbierane są także sytuacje, w których nauczyciel nie zgadza się z podręcznikiem przedmiotu bądź wprost mówi, że treści w nim zawarte są błędne, jednocześnie nie odsyłając studentów do trafnej i aktualnej literatury.

Pojedyncze negatywne komentarze odnosiły się również do kwestii niesprawiedliwego sposobu przyznawania zaliczenia z przedmiotu oraz niejasnych kryteriów zaliczeń. Studenci niekiedy mają wrażenie, że ocena zależy od subiektywnych odczuć prowadzących (np. premiowania ulubionych studentów). Z negatywnym odbiorem spotykają się sytuacje, w których nauczyciel wymaga zbyt szczegółowej wiedzy na dany temat bądź nie ustala progu zaliczenia przedmiotu. Jeden ze studentów pisze: *„Dr wymagała od studentów 100% wiedzy- nie ma mowy o jakimś progu zaliczenia. Wiesz wszystko- zaliczasz. Pokażesz, że czegoś nie wiesz- spotykamy się następnym razem”*.

Pozytywne opinie na temat prowadzących zawarte w komentarzach dotyczyły najczęściej wysokiego zaangażowania prowadzących w proces dydaktyczny oraz skutecznego przekazywania wiedzy. Studenci doceniali nauczycieli stosujących różnorodne środki dydaktyczne. Szczególnym uznaniem cieszyli się prowadzący, którzy starali się przekazywać wiedzę w sposób obrazowy, a treści teoretyczne oparte na analizie literatury przedmiotu opatrywali własnym komentarzem i przykładem. Ważnym czynnikiem było także wprowadzanie pozytywnej i partnerskiej atmosfery na zajęciach. Jak pisze jeden ze studentów: *„Oprócz tego, że doktor jest nauczycielem to widać, że traktuje nas jak przyszłych kolegów po fachu. Zawsze mówi, że jeśli czegoś będziemy od niej potrzebować to zaprasza”*.

Wnioski i rekomendacje

- ⇒ Prowadzących zajęcia na kierunku *Lekarsko-dentystycznym* oceniono wysoko. Ocena ogólna wyniosła **4,66** na pięciostopniowej skali i była o 0,1 pkt niższa w porównaniu z poprzednią edycją badania.
- ⇒ Dążąc do doskonalenia jakości pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich na kierunku należy w pierwszej kolejności zadbać o takie aspekty procesu dydaktycznego jak: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności**.

- ⇒ Należy eliminować zdarzający się **problem nieobecności, niepunktualności w rozpoczynaniu i kończeniu zajęć dydaktycznych**.
- ⇒ Należy zadbać o porządek organizacyjny zajęć praktycznych i dostępność sal.
- ⇒ Bardzo ważne w opinii studentów jest stworzenie odpowiedniej **atmosfery podczas zajęć, sprzyjającej aktywności studentów i swobodnej interakcji między nauczycielem i studentami**. Negatywnie oceniano przypadki, gdy wprowadzano stresującą atmosferę, co zdaniem studentów uniemożliwia im zgłaszanie wątpliwości oraz zadawanie pytań.
- ⇒ Studenci preferują **interaktywną formę zajęć**, polegającą na interakcji nauczyciela ze studentami. Doceniane są szczególnie zajęcia praktyczne.
- ⇒ Należy ograniczyć stosowanie metod „podających” (np. odczytywanie prezentacji) na zajęciach.
- ⇒ Należy zadbać o aktualność informacji przekazywanych studentom w trakcie zajęć.
- ⇒ Studenci podkreślają znaczenie interakcji i zaangażowania nauczyciela. Na wysokie oceny wpływ miały takie czynniki, jak: zainteresowanie postępami studentów, otwartość na udzielanie dodatkowych wyjaśnień.

Elektroradiologia I stopnia

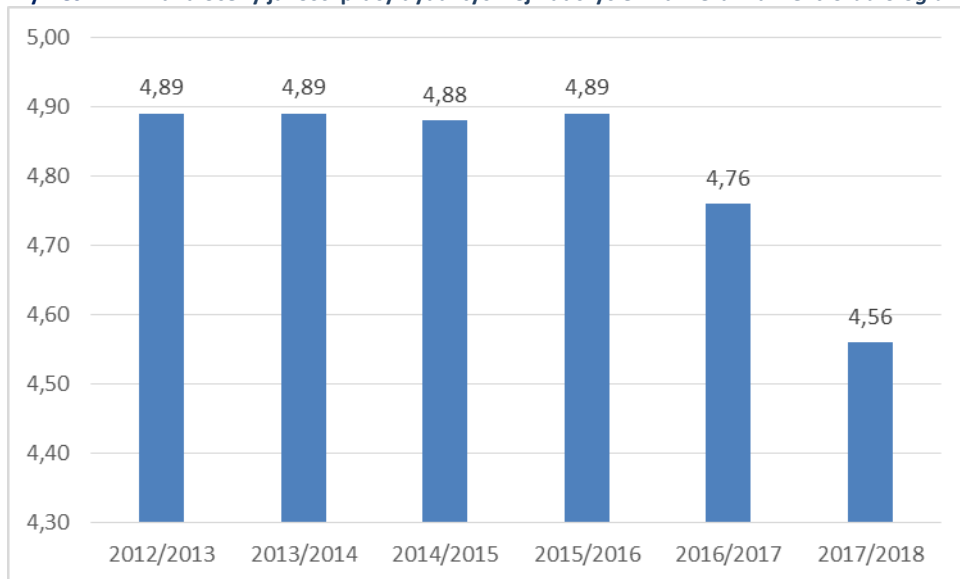
Studia na kierunku *Elektroradiologia I stopnia* realizowane są od roku akademickiego 2012/2013 i wyłącznie w trybie stacjonarnym.

Prowadzący zajęcia na kierunku *Elektroradiologia I stopnia* są pozytywnie oceniani przez studentów. W roku akademickim 2017/2018 zanotowano jednak spadek oceny ogólnej do poziomu **4,56** (w poprzednich edycjach otrzymywał on oceny **od 4,76 do 4,89**).

W rankingu kierunków plasuje się na osiemnastym miejscu (porównaj Wykres 6). Frekwencja w badaniu, studentów kierunku *Elektroradiologia I stopnia*, wyniosła 13% (patrz Tabela 2). W roku akademickim 2016/2017 wynosiła ona 19%.

Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 8), **należy zachować szczególną ostrożność, gdyż jedynie w 23% przypadków ocena nauczyciela osiągnęła zakładany poziom wiarygodności**.

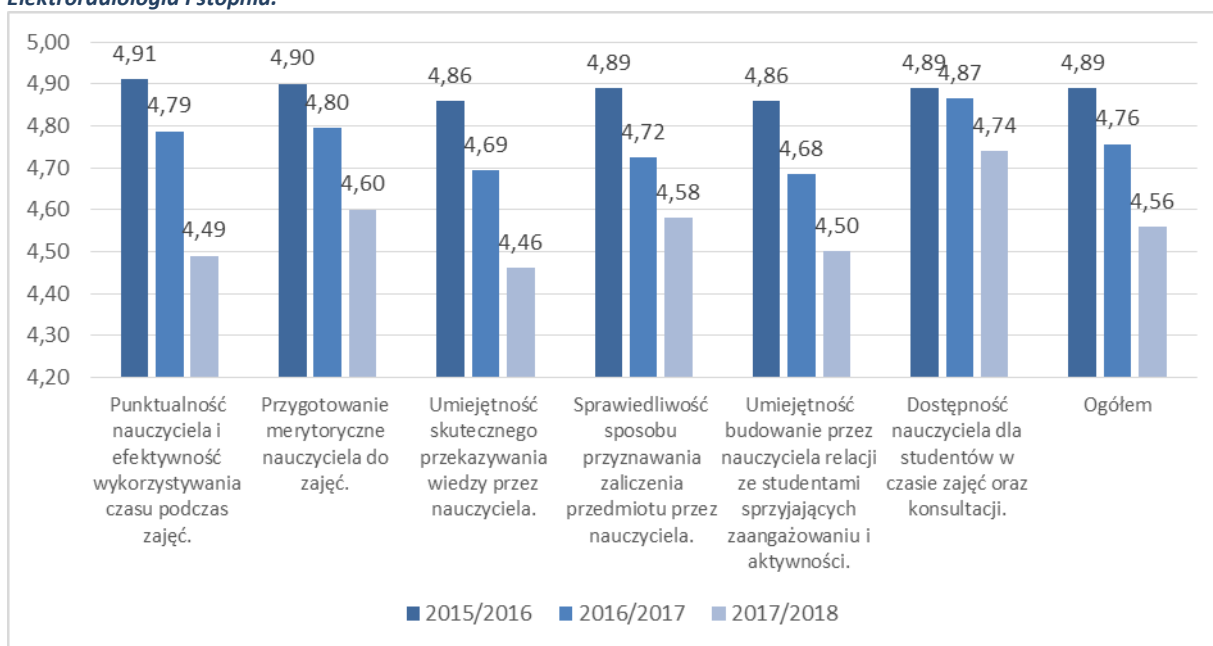
Zmianę oceny jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Elektroradiologia* przedstawia Wykres 14.

Wykres 14. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku *Elektrodiagnostyka I stopnia*

Najwyżej ocenionymi aspektami jakości pracy nauczycieli akademickich na tym kierunku były: **dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć i konsultacji (4,74 na pięciostopniowej skali), przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,60). Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia** oceniono nieznacznie powyżej średniej ogólnej.

Najniżej ocenionymi aspektami jakości pracy nauczycieli akademickich były: **punktualność nauczyciela i efektywność wykorzystywania czasu podczas zajęć (4,49), umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela (4,46) oraz umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności (4,50).** Ocenione aspekty zanotowały spadek oceny o około 0,13-0,30 na pięciostopniowej skali.

Oceny poszczególnych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich zawiera Wykres 15.

Wykres 15. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku *Elektrodiagnostyka I stopnia*.

Niewielka jest liczba komentarzy umieszczonych w ankiecie przez studentów tego kierunku, dlatego trudno jest wskazać konkretne rozwiązania dla doskonalenia jakości kształcenia. Studenci doceniają nauczycieli, którzy są w wysokim stopniu przygotowani do prowadzenia zajęć. W komentarzach dominują pochwały dla nauczycieli prezentujących wysoki stopień przygotowania merytorycznego, traktujący studentów jak przyszłych „kolegów” oraz motywujący studentów swoją postawą do samodzielnego poszerzania wiedzy z danego obszaru.

Pojedyncze negatywne komentarze odnoszą się do wątpliwości, co do sprawiedliwości oceny zaliczenia przedmiotu.

Wnioski i rekomendacje

- ⇒ Prowadzących zajęcia na kierunku *Elektroradiologia I stopnia* zostali wysoko ocenieni przez studentów. Zanotowano jednak spadek oceny ogólnej z poziomu **4,76 do 4,56** na pięciostopniowej skali. Jest to także najniższa ocena spośród wszystkich edycji badania.
- ⇒ Dążąc do doskonalenia jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku należy w pierwszej kolejności zadbać o takie aspekty kształcenia jak: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela oraz umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności.**
- ⇒ Należy zadbać o sprawiedliwe i oparte o jasne kryteria ocenianie studentów podczas zaliczeń.

Elektroradiologia II stopnia

Studia na kierunku *Elektroradiologia II stopnia* realizowane są od roku akademickiego 2015/2016 wyłącznie w trybie stacjonarnym. Prowadzący zajęcia na tym kierunku są bardzo wysoko oceniani przez studentów, a kierunek znajduje się na pierwszym miejscu wśród wszystkich kierunków realizowanych na UM w Lublinie (Wykres 6). Otrzymał on ocenę ogólną **4,93**, która w porównaniu ze studiami I stopnia jest wyższa o 0,37 pkt na pięciostopniowej skali. Frekwencja studentów *Elektroradiologii II stopnia* w badaniu wyniosła około 8% (patrz Tabela 2).

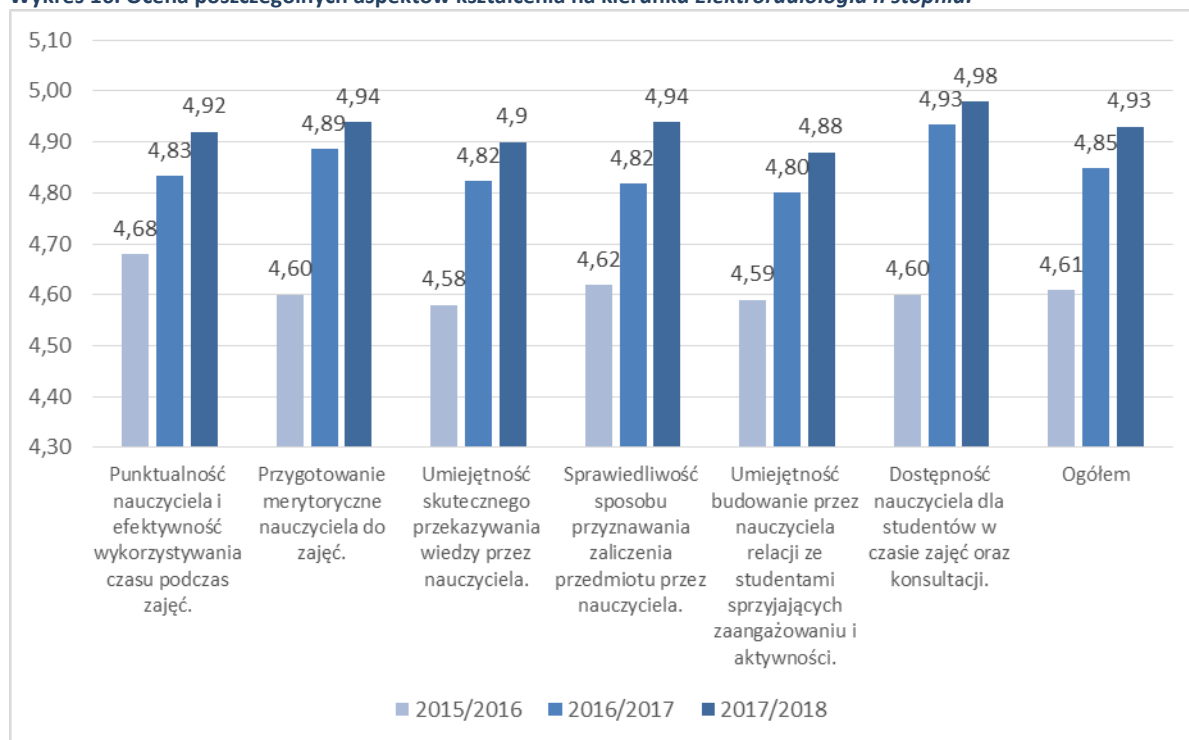
Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 9), **należy zachować szczególną ostrożność**, gdyż w żadnym z przypadków ocena nauczyciela nie osiągnęła zakładanego poziomu wiarygodności.

Najniżej ocenionymi aspektami jakości pracy nauczycieli akademickich na tym kierunku były: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela (4,9)** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności (4,88)**. Należałoby, zatem przeanalizować stosowane metody dydaktyczne w celu ustalenia przyczyny takiego stanu rzeczy i dopasować je do oczekiwań studentów.

Najwyżej oceniono **dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji (4,98)**. Nieco niżej, ale również wysoko, oceniono aspekty związane z **punktualnością nauczyciela i efektywnością wykorzystywania czasu podczas zajęć (4,92)**, **sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia (4,94)** oraz **przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,94)**

Oceny poszczególnych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich zawiera Wykres 16.

Wykres 16. Ocena poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku *Elektroradiologia II stopnia*.

Niewielka jest liczba komentarzy umieszczonych w ankiecie przez studentów tego kierunku, dlatego trudno jest wskazać konkretne rozwiązania dla doskonalenia jakości kształcenia. Studenci doceniają nauczycieli, którzy są w wysokim stopniu przygotowani do prowadzenia zajęć.

Nie wskazano komentarzy negatywnych.

Wnioski i rekomendacje

- ⇒ Jakość pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Elektroradiologia II stopnia* w roku akademickim 2016/2017 osiągnęła ocenę ogólną **4,93** na pięciostopniowej skali, co sytuuje ten kierunek na pierwszym miejscu wśród wszystkich kierunków realizowanych na UM w Lublinie.
- ⇒ Dążąc do doskonalenia jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku należy w pierwszej kolejności zadbać o takie aspekty kształcenia jak: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności**.

Higiena stomatologiczna

Od roku akademickiego 2015/2016 na I Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologicznym realizowane są studia na kierunku *Higiena stomatologiczna*.

Jakość pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Higiena stomatologiczna* została oceniona, w porównaniu do innych kierunków, wysoko. Średnia ogólna ocena jakości pracy nauczycieli akademickich na tym kierunku wyniosła **4,65**, co stawia ten kierunek na dziesiątej pozycji pośród wszystkich kierunków prowadzonych na UM (porównaj Wykres 6). Frekwencja na tym kierunku wyniosła 12% (patrz Tabela 2). W poprzedniej edycji frekwencja wynosiła aż 66%.

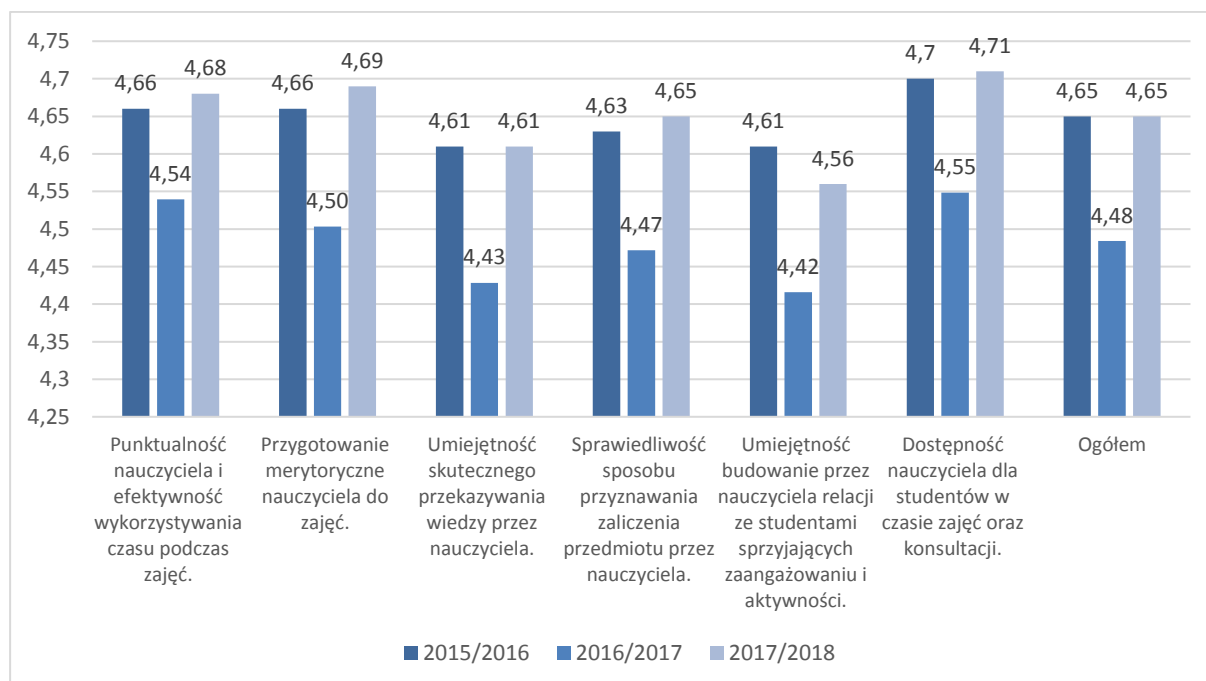
Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 10), **należy zachować szczególną ostrożność, gdyż jedynie w 2% przypadków ocena nauczyciela osiągnęła zakładany poziom wiarygodności.**

Najwyżej ocenionym przez studentów jest aspekt związany z **dostępnością nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji (4,71)**. Powyżej średniej ogólnej oceniono także aspekty jakości pracy nauczycieli akademickich, takie jak: **punktualność i efektywność wykorzystania czasu podczas zajęć (4,68)** oraz **przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,69)**.

Poniżej średniej ogólnej oceniono aspekty jakości pracy nauczycieli akademickich, takie jak: **ocena umiejętności skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczycieli (4,61)** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami (4,56)**. Należy, zatem przeanalizować stosowane metody dydaktyczne w celu ustalenia przyczyny takiego stanu rzeczy i dopasować je do oczekiwań studentów. W granicach średniej oceniono także **sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia (4,65)**.

Ocenę poszczególnych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Higiena stomatologiczna* zawiera Wykres 17.

Wykres 17. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku *Higiena stomatologiczna*

Mimo wielu wypełnionych ankiet odnotowano jedynie pojedyncze komentarze, który odnoszą się do pochwały nauczyciela akademickiego przy pytaniu o umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez prowadzącego zajęcia oraz przygotowania merytorycznego do zajęć.

Wnioski i rekomendacje

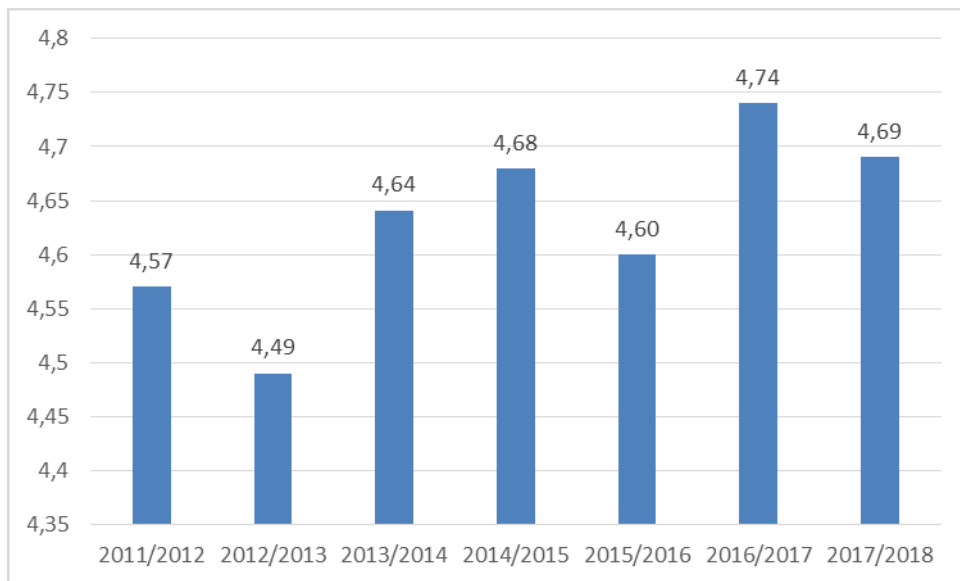
- ⇒ Jakość pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Higiena stomatologiczna* oceniono wysoko (w porównaniu do innych kierunków realizowanych na UM w Lublinie). Ocena ogólna wyniosła **4,65** na pięciostopniowej skali, co stawia ten kierunek na dziesiątym miejscu wśród wszystkich kierunków realizowanych na UM w Lublinie.
- ⇒ Dążąc do doskonalenia jakości kształcenia na kierunku należy w pierwszej kolejności zadbać o takie aspekty jakości pracy nauczycieli akademickich jak: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności**.

Techniki dentystyczne

Jakość pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Techniki dentystyczne* został oceniony przez studentów wysoko. Średnia ogólna ocena prowadzących zajęcia na tym kierunku wyniosła **4,69** i była drugą najwyższą biorąc pod uwagę wszystkie edycje badania. W porównaniu z innymi, ten kierunek znalazł się na szóstej pozycji w rankingu kierunków realizowanych na UM (zestawienie wszystkich kierunków zawiera Wykres 6). Frekwencja w badaniu wyniosła 6% (patrz Tabela 2).

Analizując oceny poszczególnych nauczycieli (zawartych w Tabeli 11), **należy zachować szczególną ostrożność, gdyż w żadnym z przypadków ocena nauczyciela nie osiągnęła zakładanego poziomu wiarygodności**.

Zmianę ocen na kierunku *Techniki dentystyczne* zawiera Wykres 18.

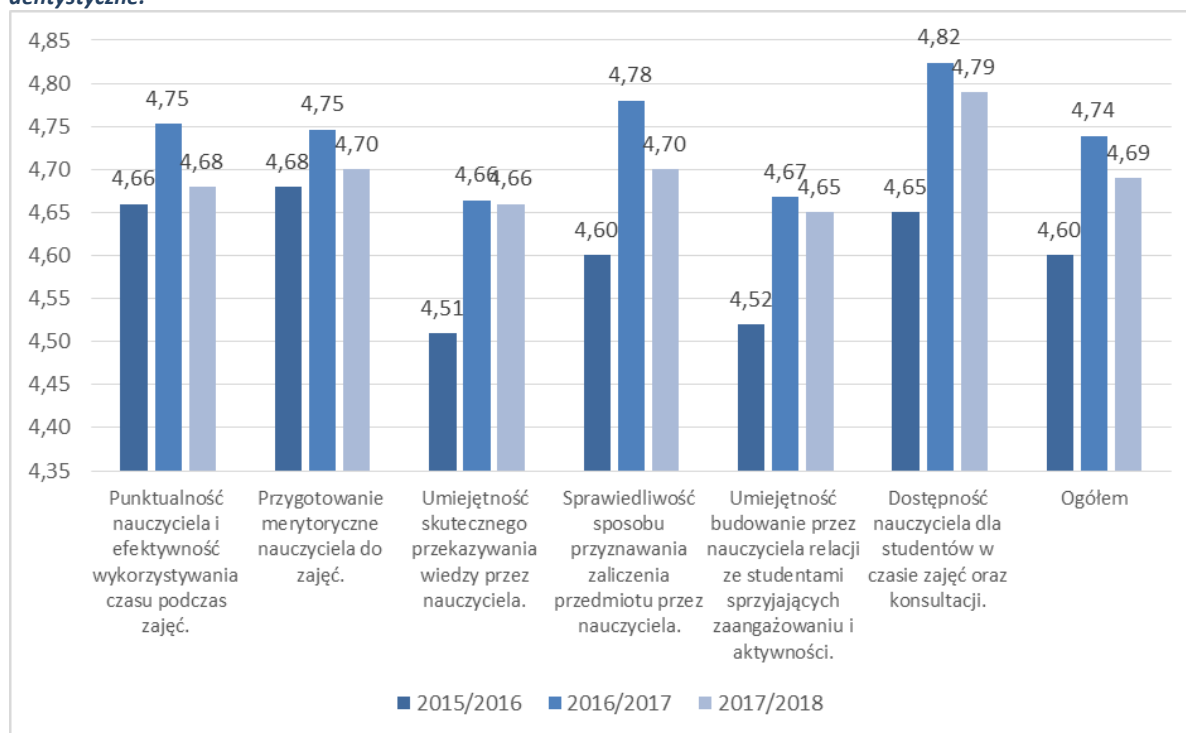
Wykres 18. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku *Techniki dentystyczne*

Analiza ocen poszczególnych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Techniki-dentystyczne* pozwala zauważyć, że powyżej średniej ogólnej (4,69) oceniono takie czynniki, jak **dostępność nauczyciela dla studentów (4,79)**, **przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć (4,70)** oraz **sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu (4,70)**.

W granicach średniej ogólnej oceniono aspekt związany z **punktualnością nauczyciela i efektywnością wykorzystywania czasu podczas zajęć (4,68)**.

Poniżej średniej ogólnej oceniono takie czynniki, jak: **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela (4,66)** oraz **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności (4,65)**. Należałoby, zatem przeanalizować stosowane metody dydaktyczne w celu ustalenia przyczyny takiego stanu rzeczy i dopasować je do oczekiwań studentów.

Szczegółowe oceny poszczególnych aspektów jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Techniki dentystyczne* zawiera Wykres 19.

Wykres 19. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku *Techniki dentystyczne*.

Niewielka jest liczba komentarzy umieszczonych w ankiecie przez studentów tego kierunku, dlatego trudno jest wskazać konkretne rozwiązania dla doskonalenia jakości kształcenia. Studenci doceniają nauczycieli, którzy są w wysokim stopniu przygotowani do prowadzenia zajęć.

Pojedyncze negatywne komentarze odnosiły się do spóźnień nauczycieli na zajęcia lub przypadków odwoływania zajęć, a także niesprawiedliwego oceniania studentów podczas zaliczenia przedmiotu (faworyzowanie ulubionych studentów).

Wnioski i rekomendacje

- ⇒ Ogólna ocena jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku *Techniki dentystyczne* jest wysoka. Ocena **4,74** na pięciostopniowej skali sytuuje kierunek na szóstej pozycji wśród wszystkich kierunków realizowanych na UM w Lublinie.
- ⇒ Najniżej ocenianymi aspektami jakości pracy nauczycieli akademickich na kierunku były: **umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności** oraz **umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela**.
- ⇒ Należy unikać sytuacji spóźnień nauczycieli na zajęcia bądź odwoływania zajęć.
- ⇒ Należy zadbać o aspekt sprawiedliwego oceniania studentów przez prowadzących zajęcia.

Kwestionariusz ankiety

Ankieta oceny prowadzących zajęcia

Prosimy o wypełnienie ankiety dotyczącej jakości kształcenia na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie.

Imię i nazwisko prowadzącego:.....

Przedmiot:.....

Jeśli przedmiot był prowadzony przez inną osobę, proszę wpisać w komentarzach imię i nazwisko osoby prowadzącej przedmiot.

Przy ocenie poszczególnych aspektów pracy nauczyciela proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, 5 – najwyższą.

1. Punktualność nauczyciela i efektywność wykorzystywania czasu podczas zajęć

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz:.....

2. Przygotowanie merytoryczne nauczyciela do zajęć

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz:.....

3. Umiejętność skutecznego przekazywania wiedzy przez nauczyciela

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz:.....

4. Sprawiedliwość sposobu przyznawania zaliczenia przedmiotu przez nauczyciela

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz:.....

5. Umiejętność budowania przez nauczyciela relacji ze studentami sprzyjających zaangażowaniu i aktywności

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Komentarz:.....

6. Dostępność nauczyciela dla studentów w czasie zajęć oraz konsultacji

Trudno powiedzieć	1	2	3	4	5
-------------------	---	---	---	---	---

Komentarz:.....

Aneks

Wykres 1. Zmiana skali procesu ankietyzacji od roku 2010/2011	6
Wykres 2. Zmiana odsetka wypełnionych ankiet w latach 2010-2018	7
Wykres 3. Ogólna ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli dydaktyki na UM w latach 2010-2018	12
Wykres 4. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na UM w Lublinie w roku 2017/2018	13
Wykres 5. Ogólna ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na Wydziałach UM w Lublinie	14
Wykres 6. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na poszczególnych kierunkach w roku 2017/2018.	15
Wykres 7. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli I Wydziału Lekarskiego wg poszczególnych aspektów	16
Wykres 8. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku Lekarskim I Wydziału	17
Wykres 9. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku Lekarskim I Wydziału	18
Wykres 10. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Lekarskim I Wydziału w</i> <i>podziale na formę studiów</i>	19
Wykres 11. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku <i>Lekarsko - dentystycznym</i>	23
Wykres 12. Ocena jakości pracy dydaktycznej wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Lekarsko-dentystycznym</i>	24
Wykres 13. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli według poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Lekarsko-dentystycznym</i> <i>w podziale na formę studiów</i>	25
Wykres 14. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku <i>Elektrodiagnostyka I stopnia</i>	28
Wykres 15. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Elektrodiagnostyka I stopnia</i>	28
Wykres 16. Ocena poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Elektrodiagnostyka II stopnia</i>	30
Wykres 17. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Higiena stomatologiczna</i> .	31
Wykres 18. Zmiana oceny jakości pracy dydaktycznej nauczycieli na kierunku <i>Techniki dentystyczne</i>	33
Wykres 19. Ocena jakości pracy dydaktycznej nauczycieli wg poszczególnych aspektów kształcenia na kierunku <i>Techniki dentystyczne</i>	34
 Tabela 1. Frekwencja w ocenie zajęć dydaktycznych w latach 2010-2018.....	6
Tabela 2. Frekwencja studentów w badaniu ze względu na kierunek studiów i formę kształcenia	8
Tabela 3. Frekwencja w badaniu na poszczególnych kierunkach w latach 2016-2018.....	9
Tabela 4. Odsetek prowadzących zajęcia ocenionych w roku akademickim 2017/2018.....	10
Tabela 5. Poziom wiarygodności w badaniu ze względu na poszczególne kierunki studiów w UM w Lublinie	11